БУТУН ДУН'Ё ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТ (большевик)ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 166 (7613)

18 ИЮЛЬ СЕШАНБА 1950 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

Совет халқи баланд руҳ блан тинчлик учун овоз бермоқда.

Бутун дун'ёда тинчлик учун курашнинг авангарди қудратли Ватанимизга, тинчлик байроқдори улуғ Сталинга шон-шарафлар бўлсин!

Пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун курашда ҳал қилучи давр

«Қизил Ўзбекистон» газетасининг бугунги сонида пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун июль ойининг иккинчи ярми ва август ойи ичида ғўза парвариши соҳасида қилиниши зарур бўлган чоралар ҳақида республикамиздаги бирқанча пахта устозлари блан суҳбатларни э'лон қилдик. Пахта усталари пахтани тезроқ етилтириш, ҳосилга-ҳосил қўшиш учун шу кеча-кундузда нималар қилиш кераклиги ҳақида қимматли маслаҳатлар бердилар, ўз тажрибаларини айтдилар.

Ўзбекистон пахтакорларининг VI қурултойи ҳосилнинг камида 80 процентини қаттиқ совуқлар тушгунча, я'ни 15—20 октябрьгача пишиб етишини та'минлаш мажбуриятини олган эди. Ҳозир мана шу мажбуриятни бажариш учун жуда мас'улиятли пайт келди.

Мамлакатимизнинг улуғ олимлари Вильямс ва Лисенконинг та'лимоти, илғор пахтакорларнинг бой тажрибалари мўл ҳосил етиштириш учун даставвал ғўзани ўз вақтида ва яхши парвариш қилиш, озиқлантириш кераклигини кўрсатади. Мана шу вазифани бажариш учун биз бу йил ҳамма шароитларга эгамиз. Об-ҳаво шароити бу йил ҳар йилгидан кўра ғўзанинг яхши ўсишига, кўп ҳосил тугишига имкон бермоқда. Иттифоқ ҳукумати ва шахсан ўртоқ Сталиннинг тинмай қилаётган ғамхўрлиги туфайли республикамиздаги колхозлар, совхозлар ва машина-трактор станциялари кўп трактор ва бошқа машиналар олдилар. Ғўзани озиқлантириш учун бизда етарли миқдорда минерал ва маҳаллий ўғит бор.

Демак, пахтадан мўл ҳосил етиштириш ва давлат олдидаги мажбуриятларимизни ошириб бажариш мана шу имкониятлардан қандай фойдалана билишимизга боғлиқдир.

Ғўза айниқса шоналаш, гулга кириш ва кўсак тугиш даврида яхши парвариш қилишни талаб этади. Шу даврда ғўза қанчалик ўз вақтида, сифатли культивация ва чопиқ қилинса, қондириб суғорилса ва озиқлантирилса, шунча кўп ҳосил тугади. Ҳатто ўсишдан қолган ба'зи бир участкалар ҳам шу даврда яхшилаб парвариш қилинса, бу ерлардан ҳам мўл ҳосил олиш мумкин. Илғор колхозларимизнинг тажрибалари буни очиқ-равшан кўрсатиб турипти.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитети "Июль ойида ғўза парваришини кучайтириш ва пахтадан мўл ҳосил етиштириш йўлидаги кечиктирилмайдиган тадбирлар тўғрисида" деб чиқарган қарорида ғўза парваришидаги қолоқликни тугатиш, июль ойида ҳосилга-ҳосил қўшиш партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари ҳамда агрономларнинг энг муҳим вазифасидир, деб та'кидлади.

Лекин июль ойининг биринчи ярмида республикамизда ғўза парваришининг бориши кўпгина область, район ва колхоз раҳбарларининг шу қарорда белгиланган тадбирларни яхши уқуб олмаганликларини кўрсатди.

Қардош Озарбайжон пахтакорлари делегациялари Тошкент, Андижон, Наманган, Фарғона ва Самарқанд областьлари пахта далаларида социалистик мусобақа шартларининг қандай бажарилаётганлигини текширган вақтда ҳам ғўза парваришида анча жиддий камчиликлар борлиги аниқланди.

Кейинги беш кунликда ғўзани ишлаш, суғориш ва озиқлантириш юзасидан белгиланган топшириқни бирорта область ҳам бажарган эмас. Бухоро, Қашқадар'ё, Самарқанд, Андижон ва Хоразм областьлари партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари ғўза парваришини кучайтириш юзасидан қайта-қайта берган ва'даларини бажармадилар. 15 июльда олинган ма'лумотларга қараганда Қашқадар'ё ва Хоразм областьлари ҳали пахта майдонларининг тўртдан бир қисмини ҳатто учинчи чопиқдан ҳам чиқарганлари йўқ. Андижон, Бухоро ва Хоразм областьларида ҳали пахта майдонининг ярми ҳам тўртинчи чопиқдан чиқарилган эмас.

Мўл ҳосил етиштириш учун ғўзани ўз вақтида, қондириб суғориш — жуда катта аҳамиятга эгадир, шунга қарамасдан Бухоро, Самарқанд ва Қашқадар'ё областьлари пахта майдонларининг учдан бирини энди учинчи марта суғордилар. Бухоро области барча пахта майдонларининг 7,3 процентини, Хоразм области 15 процентини иккинчи марта озиқлантирди.

Бухоро областининг Когон райони, Тошкент областининг Пискент ва Бўка районлари, Андижон областининг Чинобод районидаги ба'зи колхозларнинг пахта далаларида қишлоқ хўжалик зараркунандалари тарқалганлиги тўғрисида хабарлар келмоқда. Аммо қишлоқ хўжалик ҳашаротларига қарши кураш жуда секинлик блан олиб борилмоқда. Зарарланган майдонлар тез аниқланмайди. Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш тадбирлари секинлик блан амалга оширилмоқда. Пахта ҳосилининг кўплаб нобуд бўлишига сабабчи бўладиган кўсак куртини химия усули блан тугатиш ва шунингдек қўл блан ҳам териб олишни уюштириш, бу ишга пионерлар ва мактаб ўқувчиларини актив жалб қилиш керак.

Ғўза парваришидаги қолоқликни дарҳол тугатиш, ғўза ҳашаротларига қарши курашни кучайтириш, ба'зибир колхоз, совхоз ва МТС раҳбарларида пайдо бўлган хотиржамлик кайфиятларига қарши қаттиқ кураш, шундай қилиб республикамизнинг барча пахта майдонларида мўл ҳосил етиштиришини та'минлаш керак.

Колхоз, совхозлардаги бошланғич партия ташкилотлари коммунистлар ва комсомолларни бригада ва звеноларга шундай тақсимлашлари керакки, барча бригадалар партия ташкилотининг та'сири ва назорати остида бўлсин, коммунистлар ва комсомоллар ғўзани яхши парвариш қилиш ва қишлоқ хўжалик ҳашаротларига қарши курашда шахсан намуна кўрсатсинлар.

Республикамиздаги илғор колхозлар чунончи, Андижон районидаги Дзержинский номли, Фарғона районидаги «Ели Ленинчи» ва Жиззах районидаги Будённий номли ва бошқа колхоз раҳбарларининг шу сон газетамизда ёзилган тажрибалари ва таклифлари барча колхоз ва совхозларда тўла ҳисобга олиниши ва албатта амалга оширилиши лозим.

Машина-трактор станциялари ходимлари зиммасига жуда мас'улиятли вазифа юклатилган. Мўл ҳосил етиштирилиши кўп жиҳатдан тракторларнинг унумли ишлашига боғлиқ эканлиги ма'лум. Шунинг учун ҳам ҳарбир тракторнинг бир кунда камида 12—14 гектар ерни ишлашига эришиш керак. Лекин кўпгина МТС ларда, масалан, ўртоқ Мошечков директор бўлган 1-нчи Пискент МТСида трактор блан культивация қилиш плани энди 50 процент бажарилди. Бу МТС да ҳар куни 8—10 трактор ишламайди. Ўртоқ Парамонов директор бўлган Бўка МТС ида ҳам тракторларнинг кундалик ўртача иши 8 гектардан ортмайди. Бу фактлар Ўзбекистон Пахтачилик министрлигининг (министр ўринбосари ўртоқ Волков) МТС раҳбарларидан қаттиқ жавобгарлик талаб қилмаётганлигини кўрсатади.

Республикамиздаги барча трактор станциялари ҳарбир тракторчининг кундалик нормани тўла бажаришига, меҳнат унумини тобора оширишига, тракторчилар ва бригада механиклари учун қулай шароит яратиб берилишига э'тибор қилишлари лозим.

Ўз вақтида ва қондириб суғориш—мўл ҳосил етиштиришнинг асосий шартларидан биридир. Лекин Самарқанд, Бухоро ва Қашқадар'ё областьлари колхозларда пахтани суғоришга ҳали ҳам етарли даражада э'тибор қилмаётирлар. Ўзбекистон Сув хўжалиги министрлигидан тортиб барча сув хўжалиги ходимлари пахта майдонларини ўз вақтида ва қондириб суғоришни та'минлашлари, кеча-кундуз суғоришни уюштиришлари керак. Суғоришда агротехника қоидаларига тўла риоя қилиш, бостириб суғорилишига сра йўл қўймаслик лозим.

Агрономлар колхоз раҳбарлари блан бирга тажрибакорларимизнинг маслаҳатлари асосида ҳарбир участкада ғўзани парвариш қилиш тадбирларини белгилаб чиқсинлар. Бу тадбирлар барча участкаларда ғўзанинг бир текис ҳосилга киришини, пахтанинг тез пишиб етишини та'минласин.

Пахтачилик министрлиги органларининг ходимлари, агрономлар ва барча қишлоқ хўжалик мутахассислари пахтачиликдаги илғор тажрибаларни кенг пропаганда қилишлари керак. Оммавий-агитация соҳасидаги бой тажрибаларимиз, сон-саноқсиз илмий-оқартув муассасаларимиз ҳозирги вақтда республикамиз далаларида пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун хизмат қилсин.

Республикамизнинг илғор колхозларидан намуна олиб, ғўза парваришини янада кучайтирайлик, барча пахта майдонларида мўл ҳосил етиштирайлик ва қардош Озарбайжон республикаси блан тузган социалистик мусобақа шартларини тўла бажариб, севикли Ватанимизга керагича пахта етказиб берайлик.

Латвия, Литва ва Эстония республикаларининг ўнйиллиги байрамларида иштирок этиш учун Ўзбекистон ССР делегацияси жўнаб кетди

Кеча, Рига, Вильнюс ва Таллин шаҳарларига Ўзбекистон ССР делегацияси жўнаб кетди. Улар Латвия, Литва, Эстонияда совет ҳокимияти э'лон қилинганига ўн йил тўлиши муносабати блан ўтказиладиган байрамларда қатнашадилар.

Латвияга жўнаб кетган делегацияга Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг секретари ўртоқ С. Нуриддинов, Литвага жўнаб кетган делегацияга Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясининг вице-президенти ўртоқ Х. Абдуллаев ва Эстонияга жўнаб кетган делегацияга Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ўртоқ Р. Ғуломов бошчилик қиладилар.

Делегациялар составида республикамизнинг машҳур пахтакорлари, стахановчилари ва сан'ат ходимлари бор.

В. И. ЛЕНИН АСАРЛАРИНИНГ ЎНБИРИНЧИ ТОМИ ГРУЗИН ТИЛИДА НАШР ЭТИЛДИ

ТБИЛИСИ, 12 июль. (ТАСС). Грузия ССР Давлат нашриёти В. И. Ленин Асарларининг ўнбиринчи томини грузин тилида нашр этди.

Бу асарни ВКП(б) Марказий Комитети ҳузуридаги Маркс — Энгельс — Ленин институтининг грузин филиали таржима қилган.

Совет авиациясининг байрами

МОСКВАДА ТАНТАНАЛИ МАЖЛИС

15 июльда Москвада Союзлар уйининг Колонна залида СССР Ҳарбий Министрлигининг Москва меҳнаткашлари вакиллари блан биргаликда СССР Ҳаво Флоти Кунига бағишланган тантанали мажлиси бўлди. Бу ерга пойтахт меҳнаткашлари, Совет Армияси ва Флотининг жангчилари, донгдор учучилар ва авиаконструкторлар, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, олимлар, маданият, фан ва сан'ат арбоблари, олий ўқув юртларининг ўқучилари тўпландилар.

Президиумда Совет Иттифоқи маршали А. Н. Васильевский, Совет Иттифоқи маршаллари В. Д. Соколовский ва Л. А. Говоров, генерал-полковник Ф. Ф. Кузнецов, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Н. А. Михайлов, ВКП(б) Москва шаҳар комитетининг секретарьлари И. И. Румянцев ва Е. А. Фурцева, Москва Совети Ижроия Комитетининг раиси М. А. Яснов, авиация генерал-полковниги П. Ф. Жигарев, авиация гвардия генерал-лейтенанти Н. П. Каманин, СССР Авиация саноати министри М. В. Хруничев, адмирал А. Г. Головко, машҳур авиаконструкторлар, пойтахт корхоналарининг донгдор стахановчилари, отоқли ҳарбий арбоблар ўтирибдилар.

Генерал-полковник Ф. Ф. Кузнецов тантанали мажлисни очди.

ВКП(б) Марказий Комитетининг ўртоқ И. В. Сталин бошчилигидаги Сиёсий Бюроси гулдурос қарсаклар остида фахрий президиумга сайланди.

Авиация генерал-полковниги П. Ф. Жигарев СССР Ҳаво Флоти Куни тўғрисида доклад қилди.

— СССР Ҳаво Флоти Кунида совет халқи ва унинг Қуролли Кучлари ўлмас Ленин блан биргаликда Ҳаво Флотимизни вужудга келтирган ва чиниқтирган кишига, бизларни коммунизмнинг порлоқ чўққилари сари комил ишонч блан олиб бораётган кишига — улуғ ва жонажон Сталинга самимий муҳаббат ва миннатдорчилик сўзларини изҳор қиладилар, — деди докладчи.

Мажлис қатнашчилари бу сўзларни гулдурос қарсаклар блан ма'қулладилар.

Докладчи Совет Ҳаво Флотининг тараққиёт даврларига батафсил тўхталиб ўтди.

Ўртоқ Жигарев сўзини давом эттириб, бундай деди:

— Урушдан кейинги даврда мамлакатимиз экономикаси ва маданиятининг тараққий этганлиги совет давлатининг авиация қудратини янада мустаҳкамлаш учун қулай шароит вужудга келтирди. Совет учучилари техникани зўр бериб эгалламоқдалар, ўзларининг учучилик маҳоратларини оширмоқдалар, уюшқоқлик ва интизомни мустаҳкамламоқдалар. Бизнинг учучиларимиз дун'ёда биринчи бўлиб реактив аэропланларда учиш йўлларини ўрганиб олдилар. Халқ хўжалигининг эҳтиёжларига хизмат қиладиган Граждан Ҳаво флоти ва махсус авиациянинг ходимлари ҳам анча катта муваффақиятларга эришдилар.

Ўртоқ Жигарев ҳамманинг гулдурос қарсаклари остида докладини тамомлаб, бутун дун'ёда тинчлик ва демократия таянчи бўлган улуғ Совет Ватани шарафига, қудратли Ҳаво Флотимиз шарафига, улуғ Ленин—Сталин партияси шарафига, меҳнаткашларнинг улуғ йўлбошчиси, Совет Иттифоқи Генералиссимуси ўртоқ И. В. Сталин шарафига табрик сўзлари айтди.

ВЛКСМ Москва шаҳар комитетининг секретари ўртоқ Кузнецов Москва ёшлари номидан Сталин лочинларини табриклади. ВКП(б) Москва шаҳар комитетининг секретари ўртоқ Румянцев ВКП(б) Москва шаҳар комитети, меҳнаткашлар депутатлари Москва Совети ва пойтахтнинг барча меҳнаткашлари номидан Совет Ҳаво Флоти ходимларини қизғин табриклади.

Тантанали мажлис қатнашчилари ғоят баланд руҳ блан ўртоқ И. В. Сталинга табрикнома қабул қилдилар. (ТАСС).

ТОШКЕНТДА АВИАЦИЯ КУНИ

Республикамиз пойтахтининг меҳнаткашлари СССР Ҳаво Флоти Кунини зўр хурсандчилик блан байрам қилдилар. 16 июльда авиацияга ёрдам берувчи республика жамиятининг аэродромида авиация кунига бағишланган байрам бўлди. Соат 17. Ҳаво парадида қатнашувчи учучилар аэроплан ва планерлар олдида саф тортадилар. Республика ДОСАВ комитетининг раиси ўртоқ В. Сохацкий учучи-спортчиларни байрам блан табриклайди. Байрам бошланишидан дарак берувчи байроқ осмонга кўтарилади. Совет Иттифоқи гимнининг садолари янграйди.

Сталинчи лочинларнинг байрам шарафига турли ўйинлари бошланади. Осмонга беш аэроплан кўтарилади. Аэроклубда тарбияланган учучилар учиш сан'атини намойиш қиладилар.

Оқ байроқча ҳилпиллайди. Осмонга Совет Иттифоқи Қаҳрамони И. Гринько кўтарилади. У баланд учиб, ўз аэропланида гоҳ у, гоҳ бу томонга ўнбоқ ошади. Турли ҳаракатлар қилиб, гоҳ баландга кўтарилади, гоҳ пастга шунғийди.

Яна байроқча ҳилпиллайди. Аэроклуб бошлиғи, ўн марта жанговар орден ва медальлар блан мукофотланган ўртоқ П. Мишичев парвоз қилади. Энди икки машина бир вақтда учиш сан'атининг юксак намуналарини кўрсатади.

Планерлар, тиркалган аэропланлар парвоз кўтарилади. Аэроплан баландликка парвоз қилгач, планерлар ажраб, алоҳида учадилар ва узоқ вақт кўздан ғойиб бўлиб, сўнгра секин-аста ерга қўнадилар.

Парашютчилар тушган аэропланлар кўкда пайдо бўлади. Парашют спорти инструкторлари Р. Мусаилов ва Н. Слаботирев парашютдан ташлайдилар.

Аэродромда бўлган бу байрамни тамоша қилиш учун Тошкент аҳолисидан ва атрофдаги колхозлардан жуда кўп киши бу ерга келган эди. Улар совет учучиларининг маҳоратини кўриб, яна бир марта фахрландилар.

Кечқурун пойтахт кўчалари ва парклари одамлар блан тўлди. Соат 22 да тўпларнинг гумбирлаган овозлари ҳаммаёққа ларза блан эшитилди. Бу — совет авиацияси шарафига, Ватанимизнинг авиация саноати ходимлари ва қаҳрамон сталинчи лочинларимиз шарафига берилган байрам салютлари эди.

Совет кишиларининг тинчлик учун курашдаги иродаси мустаҳкамдир

☆

Тинчлик учун яна ҳам яхшироқ ишлаймиз

Чуст районидаги колхозчилар, МТС механизаторлари, қишлоқ хўжалиги мутахассислари Стокгольм Мурожаатига якдиллик блан қўл қўймоқдалар. Атом қуролини тақиқлаш тўғрисидаги бу ҳужжатга бизнинг трактор бригадамиздагилар ҳам шод-хуррамлик блан қўл қўйдилар.

Биз тинч кишиларимиз, доим тинчлик бўлишини истаймиз. Биз барча кучимизни тинчлик йўлида, янги уруш оловини ёқучиларга қарши курашга сафарбар қиламиз. Барча совет кишиларидек, бизнинг ҳам ягона истагимиз — фидокорона меҳнатимиз блан жонажон Ватанимиз қудратини янада мустаҳкамлашдан иборатдир.

Бизнинг бригадамизда хизмат қилучилар ишда яхши натижаларга эришмоқдалар. Бригада а'золари «Қизил Иттифоқ» ва «Шербулоқ» колхозларида ўз нормаларини ошириб бажардилар. Бундан ташқари, биз Киров номли, «Тоймас» ва «Қизил юлдуз» колхозларига ҳам ёрдам кўрсатдик. Биз мусобақада ютиб чиққанимиз учун ҳам МТС ма'мурияти ва партия ташкилотининг кўчма қизил байроғини олишга сазовор бўлган эдик.

Универсалчиларимиз стахановча ишламоқдалар. Биз тинчлик вахтасида туриб, 10 июльда культивация қилиш мавсум планини бажардик ва 1.100 килограмм ёнилғини иқтисод қилдик. Рулевик Мамажон Имомов мавсум ичида 1.200 гектар ернинг ғўзасини культивация қилиш мажбуриятини олган эди. У ҳозиргача 997 гектар ердаги ғўзани культивация қилди. Имомов ҳар ойда иқтисод қилинган ёқилғи блан камида икки кундан ишламоқда. Универсалчилардан Собир Умаров ва Зайли Шахобовлар кунлик топшириқни ошириб бажармоқдалар.

Биз тинчлик йўлида бундан буён ҳам астойдил ишлашга сўз берамиз. Азиз Ватанимизнинг яна ҳам гуллаб яшнаши учун тинмай меҳнат қиламиз.

Биз, механизаторлар, Ўзбекистондаги барча пахтакорлар блан бирга Совет ҳукуматимизнинг тинчликни сақлаш йўлидаги доно сиёсатини, тинчликнинг улуғ байроқдори жонажон доҳимиз ўртоқ Сталинни табриклаймиз. Биз инсониятнинг бахт-саодати йўлида ўз кучимизни ҳеч аямаймиз.

Орзибиби ТЎРАБОЕВА.

Наманган область, Чуст район МТС трактор бригадасининг бошлиғи.

«Стахановча меҳнатимиз блан тинчликни ҳимоя қиламиз!» Тошкентдаги «Қизил тонг» фабрикасининг энг яхши ишчиси Махсуда Хўжаева Стокгольм Мурожаатига қўл қўяётганида ана шундай деган эди. Ўртоқ Хўжаева ўз сўзини стахановча меҳнати блан мустаҳкамлади. У, бешйиллик планини муддатидан олдин бажарди. Ҳозир 1953 йил ҳисобига ишламоқда. **Суратда:** ўртоқ **М. Хўжаева** иш устида.

И. Глауберзон фотоси.

Унумли меҳнат — тинчлик ишига муносиб ҳиссадир

Тошкент Қишлоқ районининг барча колхоз ва МТС ларида Тинчлик тарафдорлари Стокгольм Мурожаатига қўл қўйиш қизғин давом этмоқда. Районда тинчликни ҳимоя қилиш район ва қишлоқ совети комиссиялари, колхозчилар, тракторчилар, ишчи ва хизматчилар ўртасида агитация ишини намунали олиб бормоқдалар. Шунинг учун ҳам Мурожаатга қўл қўйиш ҳамма ерда қизғин ўтмоқда. Қишлоқ ўқитучилари меҳнаткашлар ўртасида лекция ва суҳбатлар ўтказмоқдалар.

Мурожаатга қўл қўйган колхозчилар, МТС ходимлари қўшимча мажбуриятлар олиб, янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқдалар. Масалан, 2-нчи МТС нинг Юсупов номли колхоздаги ўртоқ Пономарев бошлиқ бригадаси, пландаги 1050 гектар ўрнига, ҳозиргача 1707 гектар ердаги ғўзани культивация қилди. Пономарев яна 1000 гектар ердаги ғўзани қўшимча культивация қилишга сўз берди.

«Эркин» колхозида ишловчи универсалчи орденли Юсупали Эргашев 900 гектар ўрнига 1166 гектар ердаги ғўзани культивация қилиб, яна қўшимча равишда 600 гектар ғўзани культивация қилиб бериш мажбуриятини олди.

2-нчи МТС ходимлари ўз кучлари блан 150 кишилик клуб биноси қурилишини тамомлашни ҳам ўз зиммаларига олдилар. 220 гектар ерга пахта экиб, гектаридан 40 центнер ҳосил бериш мажбуриятини олган «Эркин» колхозининг 6-нчи, 1-нчи ва 4-нчи бригадаларининг бошлиқлари Хол Қосимов, Сами Абдуллаев, Солиҳ Саидбеков ўртоқлар ғўза парваришини яхши ташкил этиб 30 центнер ўрнига 40—45 центнердан ҳосил топшириш блан, тинчликни янада мустаҳкамлаяжакларини айтдилар.

Т. АҲМЕДОВ.

Стахановча меҳнатимиз блан севимли Ватанимиз қудратини мустаҳкамлаймиз

УРГАНЧ, (ЎзТАГ). Урганч, Қўшкўпир, Хева, Манғит, Хазорасп ва Шовот районларининг колхозчилари, ишчилари ва хизматчилари —Хоразм областининг барча меҳнаткашлари Стокгольм Мурожаатига баланд руҳ блан қўл қўймоқдалар. Шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари Мурожаатга қўл қўйиш блан бирга, ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар олмоқдалар.

Шовот районидаги Сталин номли колхознинг раиси ўртоқ Хидиров кўп киши қатнашган митингда бундай деди:

— Жонажон Совет ҳукуматимизнинг ленинча-сталинча доно тинчлик сиёсати туфайли совет кишилари фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Мен колхозимизнинг барча а'золарини Ватанимиз кучқувватини янада мустаҳкамлашга чақираман.

Ўртоқ Хидиров колхозчилар июль ойининг биринчи ярмида ғўзани қўшимча равишда бир ярим марта парвариш қилганлигини билдирди. Июль ойи охиригача ғўзалар яна икки марта парвариш қилинади.

Хева районидаги «Намуна» колхозида колхозчилар Стокгольм Мурожаатига қўл қўятуриб, меҳнат унумини 30—40 процент оширишга қарор қилдилар. Шу куни барча колхозчилар нормани ошириб бажардилар.

Манғит районидаги Калинин номли колхоз а'золари тинчлик вахтасида туриб ишлаб, ғўзага қўшимча равишда парвариш бердилар, кеча ва кундуз суғоришни ташкил этдилар. Эртаси куни бригадада мажлис бўлиб, бунда юз берган камчиликларни йўқотиш тадбирлари белгиланди.

Комсомоллар пахтадан мўл ҳосил етиштиришда ва оширилган мажбуриятларни бажаришда актив қатнашмоқдалар. Янгибозор районидаги «ЦК Узбекистана», Урганч районидаги «Правда» ва Сталин номли колхозларнинг комсомоллари назорат постлари ташкил қилдилар.

☆

Биз тинчлик тарафдоримиз

Қашқадар'ё область, Бешкент районининг Хўжачи қишлоғи область марказидан узоқда жойлашган. Қишлоқ аҳолиси — «III Интернационал» колхозининг а'золари шу кунларда, барча совет кишиларидек, ягона бир фикр: тинчликни ҳимоя қилиш фикри блан яшамоқдалар.

— Биз тинчлик тарафдоримиз,— деди чўпон Рўзибой Ниёзов. — Қаҳрамон Қурия халқининг агрессорларга қарши олиб бораётган курашини табриклаймиз.

Колхозчи Нурмат Қўлдошев йиғилишда бундай деди:

— Биз янги жаҳон урушининг бошланишига йўл қўймаймиз. Бизга коммунизм жамияти қуриш учун тинчлик керак. Бизнинг қишлоғимиз илгариги чўл биёбонда қад кўтарди, совет ҳокимияти даврида обод бўлди. Қишлоғимизда мактаб, касалхона, клуб, кинотеатр, радиоузел, кутубхона бор. Ҳарбир оила фаровон ҳаёт кечирмоқда. Бу бахтиёр ҳаётни бизга совет ҳокимияти, ўртоқ Сталин берди.

Шу кунларда колхозчилар айниқса баланд руҳ блан фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Колхозчилар Мурожаатга қўл қўйиб, стахановча тинчлик вахтасида туриб ишлашга киришдилар. Чорвадорлар тайёрлаш пунктига пландан ташқари икки тонна жун юбордилар. Ғаллакорлар давлатга ғалла топшириш планини муддатидан бир ой илгари бажариш мажбуриятини олиб, давлат омборларига 11.800 пуд буғдой жўнатдилар, бу ўтган йили шу вақтдагига қараганда деярли икки баравар кўпдир.

Стахановча тинчлик вахтасида

Тошкент товар станциясининг локомотив депосида Стокгольм Мурожаатига имзо тўплашга бағишланган катта йиғилиш бўлди.

Йиғилишда СССР Олий Советининг депутати тепловоз машинистининг ёрдамчиси Деҳқон Султонов нутқ сўзлади.

— СССР Олий Совети, — деди ўртоқ Султонов, — ўз Баёнотида барча совет кишиларининг иродасини ифода қилди. Бизнинг коллективимиз бир жон-бир тан бўлиб Стокгольм Мурожаатига қўл қўяди ва бутун дун'ёда тинчлик посбони бўлган Ватанимизнинг қудратини янада ошириш учун фидокорона меҳнат қилади.

Сўзга чиққан нотиқлар Султоновнинг сўзларини қувватладилар. Депо коллективи стахановча тинчлик вахтасида туриб ишлашга қарор қилди, июль ойида пландан ташқари иккита паровозни ўрта ва кўтарма ремонтдан чиқаришга сўз берди.

Тинчлик вахтаси биринчи натижани берди. Ремонтчилар шу ойнинг биринчи ўн куни топшириғини муваффақият блан бажардилар.

Тепловоз бригадалари стахановча тинчлик вахтасида туриб ишлаб, июль ойида қолоқликни тугатдилар ва локомотивларнинг биркеча-кундузлик қатновини нормадагидан 100 — 120 километр оширдилар. Старший машинист В. Немудров, машинистлардан А. Попов, Н. Коркин ва бошқалар ҳам янги муваффақиятларга эришдилар.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Ёш коммунистлар блан ишлаш— партиявий ишнинг муҳим соҳаси

(«Қизил Ўзбекистон»нинг махсус мухбиридан).

Ўзбекистон К(б)П Чироқчи район комитетининг навбатдаги бюро мажлисида «Қизил Октябрь» колхози бошланғич партия ташкилотининг ҳисобот докладини эшитиш планлаштирилди. Шу муносабат блан район партия комитетининг инструктори ўртоқ Зиёдулла Турсунов бошланғич партия ташкилотига келди. У колхозда икки соатча бўлиб, ғўза парвариши, ғалла ўрим-йиғимининг бориши ва бошқа қишлоқ хўжалик ишлари блан танишди.

Инструктор ўртоқ Турсунов партия ташкилотида оммавий-сиёсий ва ташкилий ишлар, ёш коммунистлар орасида ишлаш қандай қўйилгани блан мутлақо қизиқмади. Расулев, Сафаров каби кўп йиллик стажга эга бўлган партия кандидатларининг нима блан шуғулланаётганини ўрганмади, улар блан суҳбатлашмади.

Эртаси куни район партия комитетининг бюро мажлиси чақирилди. Ўртоқ Турғунбоев бюро а'золарига колхозда олиб борилаётган қишлоқ хўжалик ишлари ҳақида ўн минутча гапириб берди. Шундан кейин инструктор ўртоқ Турсунов қарор лойиҳасини бюро мажлисида ўқиб эшитдирди. Партиявий-ташкилий ва партиявий-сиёсий ишлар ўрнига нуқул хўжалик вазифаларига қаратилган бу қарор лойиҳаси қандай ёзилган бўлса, шундайлигича, ҳечбир ўзгаришсиз ва муҳокама қилинмасдан тасдиқланаберди.

Район партия комитети аҳ'ён-аҳ'ёнда бошланғич партия ташкилоти секретарьларининг докладини эшитиб туради. Шу йилнинг ўтган олти ойи давомида райкомнинг бюро мажлисида бешта бошланғич партия ташкилотининг иши муҳокама қилинган. Лекин буларнинг ҳаммасида ҳам бир соҳа— фақат хўжалик ишлари ҳақида доклад эшитилди. Район партия комитетининг йил бошидан бери 18 марта бюро мажлиси ва бирнеча пленуми бўлгани ҳолда, буларда ёш коммунистларни тарбиялаш ва партия кандидатлари блан ишлашга доир бирорта ҳам масала муҳокама қилинмаган.

Район партия ташкилотида ВКП(б) а'золигига кандидатлар ўртасида 4 йилдан 6 йилгача кандидатлик муддати ўтиб кетганлар кўпчиликни ташкил этади.

Кўпгина бошланғич партия ташкилотларида кандидатлар блан ишлаш унутиб қўйилган. Кандидатларга партия топшириқлари берилмайди, уларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашда тегишли ёрдам кўрсатилмайди. Ба'зи партия ташкилотларида кандидатлар ҳатто партия мажлисларига ҳам чақирилмайди. Мисол учун район партия комитети блан ёнма-ён бўлган МТС бошланғич партия ташкилотини кўрсатиш мумкин.

МТС даги бирнеча партия кандидатларининг кандидатлик муддати ўтиб кетган. Ўртоқ Ҳазратқул Жуманов 1945 йилдан бери партия кандидати. Унга ҳечқандай партия топшириғи берилмаган. У, кейинги олти ой ичида беш марта партия мажлисига сабабсиз қатнашмаган. Шунингдек, 1945 йилдан буён ВКП(б) а'золигига кандидат П. Бойбетов (комбайнчи), В. Григорьянц (шофер), Т. Раҳимов (тракторчи) ўртоқларга ҳам партия топшириғи берилган эмас. Булар партия ташкилотининг мажлисларига чақириб турилмайди. МТС бошланғич партия ташкилоти (секретари ўртоқ Алиев) бу «кекса» кандидатлар орасида а'золик бадалларини тўплашдан бошқа ҳечқандай иш қилаётгани йўқ.

Бундай «кекса» кандидатларни фақат колхозчилар, тракторчилар орасида эмас, ўқитувчилар ва районнинг мас'ул раҳбар ходимлари орасида ҳам куплаб учратиш мумкин. Ўқитувчи Олмас Яхшиев ва Не'мат Каримов ўртоқлар — 1946 йилдан бери партия а'золигига кандидат. Улар бирор сиёсий мактабга тортилмаган ва мустақил ўқимайдилар.

Ўтган ўқув йили давомида районда 29 та сиёсий мактаб ва 16 та тўгарак очилган эди. Буларга етарли раҳбарлик қилинмагани ва малакали пропагандистлар танланмаганлиги сабабли сиёсий мактаб ва тўгаракларда машғулотлар системали давом этмади. Натижада, колхоз, совхоз, МТС ва бошқа муассасалар ҳузуридаги партия ташкилотлари қошида очилган 29 та сиёсий мактабдан фақат 12 тасида машғулотлар якунланди, холос. Бу факт ҳам район партия комитети (секретарьлари Муқимов, Рўзибоев ўртоқлар)нинг ёш коммунистларни, партия кандидатларини тарбиялаш ишлари блан етарли шуғулланмаётганлигини кўрсатади.

Шуни ҳам кўрсатиб ўтиш керакки, ёш коммунистлар орасида саводсизлик ва чаласаводлик ҳалигача тугатилган эмас. 18 коммунист ҳали ҳам чаласавод. Район партия комитети эса уларни тўла саводли қилиш ҳақида амалий чоралар кўрмаётир.

Партия мажлиси ёш коммунистларни чиниқтириш ва тарбиялашда катта мактаб ҳисобланади. Аммо Чироқчи район партия комитети партия мажлисларининг бу ролига етарли э'тибор бермай келади. Кўпчилик бошланғич партия ташкилотларида умумий мажлис вақт-вақтида ўтказиб турилмайди. Мажлислар юзаки, тайёргарликсиз ўтади. Масалан, Чиял қишлоқ советидаги «Ёш ленинчи» колхозининг бошланғич партия ташкилотида олти ой бадалида фақат уч марта партия мажлиси бўлган. Чироқчи қишлоқ советидаги «Қизил Октябрь» колхози бошланғич партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов мажлисида секретарь Турғунбоевнинг ҳисобот доклади юзасидан фақат бир киши музокарага чиқиб сўзлаган.

Районда 61 та бошланғич партия ташкилоти бор. Буларнинг кўпи колхоз партия ташкилотидир. Лекин кўпчилик колхоз бошланғич партия ташкилотлари ёш коммунистлар ўртасида ғоявий-сиёсий ишларни олиб бермаётирлар. Ўзбекистон К(б)П район комитети партия, касаба союз ва комсомол органлари бўлимининг мудири ўртоқ К. Музаффаров бошланғич партия ташкилотларига жуда кам боради. Бўлимда иккита инструктор штати бор, лекин кўпдан бери битта ҳам инструктор йўқ.

Чироқчи район партия ташкилотининг III конференцияси ёш коммунистларни тарбиялаш ва кандидатлар блан ишлашни яхшилаш юзасидан катта қарор қабул қилган эди. Конференциядан бери беш ой ўтди. Аммо район партия комитети конференциянинг бу қарорини ҳали ҳам бажармайди.

Л. ЭРГАШЕВ.

БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ СЕКРЕТАРЬЛАРИ УЧУН СЕМИНАР

Самарқанд область, Пойариқ район партия комитети колхоз, совхоз, МТС, корхона ва муассаса партия ташкилотлари секретарьларининг 3 кунлик семинарини ўтказди.

Семинарда район ижроия комитетининг раиси ўтроқ С. Тоғаев Қишлоқ хўжалик артели Устави ва колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатдан мустаҳкамлаш ҳақида, Ўзбекистон К(б)П район комитетининг секретари ўртоқ С. Солиҳбоев халқаро аҳвол тўғрисида, ўртоқ Р. Маҳмудов бошланғич партия ташкилотларида учёт ишлари ва иш план тузиш ҳамда ўртоқ Г. Солиҳова хотин-қизлар ўртасида сиёсий тарбия ишларини кучайтириш ҳақида доклад қилдилар.

Семинарда колхоз бошланғич партия ташкилотларининг секретарьлари ўз иш тажрибаларини сўзлаб бердилар.

К. ПИРИМҚУЛОВ,
М. НАЗАРОВ.

Республикамизнинг кўпгина ёшлари Ўрта Осиё Давлат университетига Тошкентдаги 76-нчи ўрта мактабни олтин медаль блан тамомлаган комсомол а'зоси Жўрахон Тошхонова қабул комиссияси ҳузурида. бу йил ўрта мактабларни тамомлаб, ўқишга кирмоқдалар. **Суратда:** Тошкентдаги 76-нчи ўрта мактабни олтин медаль блан тамомлаган комсомол а'зоси Жўрахон Тошхонова қабул комиссияси ҳузурида.

Б. Мазур ва В. Лейн фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Маҳаллий газеталар саҳифаларидан

Тинчлик учун

30 июньдан бошлаб Совет мамлакатимизнинг ҳамма еридагидек, республикамизда ҳам, Тинчлик тарафдорлари жаҳон конгресси Доимий Комитетининг атом қуролини та'қиқлаш ҳақидаги Мурожаатига қўл қўйиш зўр уюшқоқлик ва бирдамлик блан давом этмоқда.

Бу кампанияни область ва район газеталари ўз саҳифаларида кенг ёритиб бормоқдалар.

Андижон областида чиқаётган «Коммунист» газетаси уруш оловини ёқувчи англия-америка агрессорларига қарши халқнинг қаҳр-ғазабини, меҳнат соҳасидаги қаҳрамонлигини кенг ёритиб бормоқда. Газета саҳифасида ше'р ва очерклар босилмоқда. Газетанинг 134-нчи сонида ёш шоир ўртоқ Абдураҳим Мадраҳимовнинг «Тинчлик учун» деган ше'ри босилган.

«Беҳудадир ёвнинг хуружи,
Тинчлик истар элларнинг бари,
Тинчлик деган оташин сўзлар,
Қопламоқда бутун ер шарин.

Биз тинчликни истаймиз фақат,
Гўзал ўлкам—тинчлик посбони.
Ҳатто тинчлик чиройи блан
Безангандир Ватан осмони.
Хур Ватаннинг фарзандиман деб,
Тинчлик учун мен ҳам қўл қўйдим.
Тинчлик учун улуғ юришда,
Байроқдордир халқим ва юртим».

Шунингдек, газета областьдаги ишчилар, колхозчилар тинчлик учун қандай фидокорона меҳнат қилаётганликлари тўғрисидаги материалларни ҳам ўз саҳифаларида мунтазам равишда ёритиб бормоқда.

Колхоз уставининг бузилишига йўл қўйилмасин

Қишлоқ хўжалик артелининг сталинча Устави колхозчилар оммасига колхоз жамоат мол-мулкини қўриқлаш, жамоат хўжалигини тобора ривожлантириш ва мустаҳкамлаш вазифаларини юклайди. Чунки колхоз хўжалиги қанча мустаҳкамланса ва унинг бойлиги қанча ошса, артель а'золарининг турмуши ҳам шунча фаровон бўлади.

Ўзбекистон К(б)П Сталин район комитети ва меҳнаткашлар депутатлари район Советининг органи — «Сталинчи» газетасида район прокурори ўртоқ Ҳ. Икромовнинг мақоласи босилган. Мақолада бундай дейилади:

«...Шу йилнинг 1 июнигача колхозларда 2 миллион 869 минг 300 сўм дебитор қарз ундирилмаган. Колхозчилар зиммасидаги бу қарзлардан ташқари, райондаги ҳархил ташкилотларнинг колхозларга 419 минг сўм дебитор қарзи бор».

Ўртоқ Икромовнинг мақоласида колхоз тафтиш комиссиялари ҳозиргача қониқарсиз ишлаб келганликлари, улар колхоз мол-мулкини талон-торож қилувчиларни ўз вақтида очиб ташламаганликлари, бу соҳада район қишлоқ хўжалик бўлими ҳам ёмон ишлаганлиги кўрсатилган. Ҳақиқатан ҳам, район қишлоқ хўжалик бўлими шу йилнинг биринчи кварталида 12 колхоз ўрнига фақат 4 колхознинг ва иккинчи кварталда 20 колхоз ўрнига 8 колхознинг молиявий ишини текширган, холос. Районда колхоз ерларини талон-торож қилиш фактлари ҳам учрамоқда. Аммо буларга қарши кескин кураш олиб борилмаётир. Газета колхоз Уставига хилоф равишда иш тутган кишиларни ўз саҳифаларида дадиллик блан танқид қилмоқда. Биз ўйлаймизки, Сталин район партия, совет ташкилотлари бундан дарҳол тегишли хулоса чиқариб оладилар.

Медицина кадрлари макони

И. П. Павлов номидаги Самарқанд Давлат медицина институти ташкил топганидан буён ўтган 20 йил ичида партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлиги ва катта ёрдами туфайли республикамизнинг йирик олий ўқув юртларидан бирига айланди.

Институт директори ўртоқ Р. Абдуллаев Самарқанд область «Ленин йўли» газетасида босилган мақоласида қуйидагиларни ёзади:

...У ҳозир мутахассислаштирилган 20 та кафедрага, ҳозирги замон илғор медицина фани асосида жиҳозлантирилган клиникаларга эга. Бу кафедра ва клиникаларда 14 профессор, 32 доцент ва 80 дан ортиқ ассисент ишлайди. Профессорлардан Холкўзнев, Раҳматуллин, Лапин, Шевченко, Дьяков, Савельев, Купаков ва Ивановлар ўз илмий текшириш ишларининг порлоқ натижалари, кадрлар тайёрлашда кўрсатаётган жонбозликлари ва аҳоли соғлиғи учун кураш намуналари блан фақат Самарқандда эмас, балки бутун республикада машҳурдирлар».

Институт мамлакатимизга минглаб врачлар тайёрлаб берди. Бу йил институтни яна 275 ёш врач битириб чиқади ва институтга янгидан 200 студент қабул қилинади.

СССР Ташқи Ишлар Министрлигида

СССРнинг Вашингтондаги Элчихонаси 12 июньда Америка Қўшма Штатлари Давлат Департаментидан нота олди. Бу нотада, Совет Иттифоқида ҳали ҳам талай миқдорда япон ҳарбий асирлари бор, деб да'во қилинади.

Элчихона 16 июльда Давлат Департаментига жавоб нотаси юбориб, бу нотада, Давлат департаментининг нотасида айтилган масала ТАССнинг япон ҳарбий асирларини Совет Иттифоқидан ўз ватанларига қайтариш тамом бўлганлиги тўғрисида 22 апрельда чиқарган ахбороти ва 9 июньда чиқарган баёноти блан тўла ҳал бўлган, деб билдирди.

С. К. Емцовни дафн этиш маросими

Кеча, республикамиз пойтахти Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг а'зоси, Тошкент область партия комитетининг собиқ секретари ўртоқ Сергей Константинович Емцов блан сўнгги марта видо'лашди.

17 июльда меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар советининг зали тантанали-мотам тусини олди. Бу ерга С. К. Емцов тобути қўйилган эди. Кеча бу залдан Тошкент шаҳрининг ва шаҳар атрофидаги районларнинг мингларча аҳолиси ўтди. Улар большевиклар партиясининг содиқ фарзанди ўртоқ С. К. Емцов блан сўнгги марта видо'лашиш учун келган эдилар.

Ўзбекистон пойтахтининг меҳнаткашлари ўртоқ Емцовни жуда яхши билар эдилар. Ўртоқ Емцов Улуғ Ватан уруши йилларида Тошкент шаҳар партия ташкилотига раҳбарлик қилди. У, шаҳардаги партияли ва партиясиз большевикларни фронтга ёрдам беришга сафарбар этиш учун бутун кучини сарф қилди. Ўртоқ Емцов Ўзбекистон К(б)П Тошкент область комитетида иккинчи секретарь бўлиб, кўп йил ва муваффақиятли ишлади, пойтахт атрофидаги районларда пахтачиликни янада ривожлантиришда муносиб ҳисса қўшди. С. К. Емцовнинг тобути ёнидан саноат корхоналарининг коллективлари, партия ва совет ташкилотларининг ходимлари, фан, маданият, сан'ат аҳиллари, студентлар, мактаб ўқувчилари ўтдилар.

Корхоналар ва ташкилотларнинг вакиллари залга жуда кўп гулдасталар олиб келадилар. «Большевиклар партиясининг содиқ фарзанди С. К. Емцовга — темирйўлчилардан», «С. К. Емцовга Янгийўл шаҳрининг меҳнаткашларидан», «Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинати коллективи номидан С. К. Емцовга» деб ёзилган лавҳалар кўзга ташланади. Марҳумнинг тобути қўйилган залга тўхтовсиз янги-янги гулдасталар келтирилмоқда. Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетидан, Ўзбекистон ССР Министрлар Советидан, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумидан, Тошкент область ва шаҳар партия комитетларидан, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетидан, Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясидан, «Ташсельмаш», «Ўзбексельмаш» ва бошқа кўпгина саноат корхоналари ҳамда ташкилотлардан, Ўртачирчиқ ва Қорасув районларининг колхозчилари ва қишлоқ хўжалик мутахассислари, бошқа кўпгина ташкилотлар ҳамда корхоналарнинг раҳбарлари, Сталин номидаги Тошкент пионерлар саройининг тўгарак қатнашчилари номидан гулдасталар қўйилади.

Терма оркестрнинг мотам куйлари жарангланди. Ҳар беш минутда тобут ёнида фахрий қоровул ўзгариб туради. Тошкент фабрика ва заводларининг вакиллари, шаҳар ва область партия ва совет ташкилотларининг вакиллари, ҳарбий қисмларнинг вакиллари, артистлар, олимлар ўртоқ Емцов тобути олдида навбатма-навбат фахрий қоровулликда турадилар. Фахрий қоровулликда Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг секретарьлари А. Э. Ниёзов, С. Камолов, Н. А. Муҳиддинов, С. Нуриддинов, З. Раҳимбобоева, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси А. Мавлонсв, И. Е. Петров ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари М. Г. Ваҳобов, Г. А. Габриэльян ва Р. Ғуломов, Ўзбекистон ССР Давлат хавфсизлиги министри М. И. Баскаков, Тошкент область партия комитетининг секретари А. Тўхтабоев, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари М. Г. Чиковани, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти Т. А. Саримсоқов, Ўзбекистон ССР халқ артисти С. Эшонтўраева ва бошқа ўртоқлар турадилар.

Соат 18 да залга кириш тўхтатилади. Тобут ёнида марҳумнинг туғишганлари, республика партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари, дафн қилиш маросимини уюштирувчи комиссия а'золари қоладилар.

Ўртоқ Камолов, Петров, Нуриддинов, Ваҳобов, Баскаков, В. Я. Емцов Тўхтабоев, Чиковани ва бошқалар тобутни кўчага олиб чиқадилар.

Мотам маросими қатнашчилари Қардошлар қабристони томон йўл оладилар. Совет ҳукумати ўртоқ Емцовни 9 марта орден ва медальлар блан мукофотлаган. Унинг орден ва медальлари ёстиқчалар устида кўтариб олиб борилмоқда. Улар кетидан жуда кўп гулдасталар кўтариб борилади. Тобут орқасидан С. К. Емцовнинг қариндошлари, Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг а'золари, Ўзбекистон ССР министрлари, область, шаҳар ва район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари, шаҳардаги корхона ва муассасаларнинг коллективлари бормоқдалар. Кўчанинг икки томонида турган мингларча меҳнаткашлар С. К. Емцов блан сўнгги марта видо'лашмоқдалар...

Қардошлар қабристонида мотам митинги бўлди. Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Камолов қисқача нутқ сўзлаб митингни очди.

Тошкент область ва шаҳар партия ташкилоти номидан ўртоқ Тўхтабоев нутқ сўзлади. У ўртоқ Емцовни партия ва халқ манфаатлари йўлида ўзининг бутун куч-қувватини сарфлаганлигини айтди, ўртоқ Емцов Ленин — Сталин партиясига охиригача садоқатли киши эди. Сергей Константинович Емцовнинг вафоти Ўзбекистон партия ташкилоти ҳамда Ўзбекистон меҳнаткашлари учун катта жудоликдир.

Митингда Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлими мудирининг ўринбосари ўртоқ Доленко, стахановчи ўртоқ Гулмуҳамедова, Тошкент шаҳар совети раисининг ўринбосари ўртоқ Комилов нутқ сўзладилар.

Митинг тугади. Марҳумнинг жасади солинган табут секин-аста қабристонга қўйилади. СССР Давлат Гимнининг улуғвор оҳанглари эшитилади. (ЎзТАГ).

Бир бошқарманинг жиддий хато ва камчиликлари ҳақида

Сув хўжалиги ишларини машиналаштириш бошқармаси (бошлиғи — министр ўринбосари ўртоқ Мичурин) Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлиги системасида муҳим ўрин тутади. Бошқарма коллективи машина-экскаватор станцияларининг ишига яхши раҳбарлик қилиб туриши, катта машина паркидан ирригация ишларини тезлатиш учун тўла ва унумли фойдаланишга, пахта учун янги ерларни ўзлаштиришга ҳартарафлама ёрдам бериши керак.

Лекин бошқарманинг ишини қониқарли деб бўлмайди. Ирригация тормоқларини тузатиш ва янги канал ҳамда ариқлар қазиш юзасидан белгиланган давлат планининг бажарилмаётганлиги буни яққол кўрсатади. Машина-экскаватор станцияларининг деярлик учдан бир қисми ўз планини бажармади.

Машина-экскаватор станциялари ўртасидаги социалистик мусобақа якунлари бўйича биринчи кварталда Фарғона машина-экскаватор станцияси (директори ўртоқ Коркия) биринчиликни олди. Станция коллективига Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг кўчма қизил байроғи берилди. Станция биринчи кварталда давлат планини анча ошириб бажарди. Бу станциянинг стахановчи машинисти ўртоқ Пискунов фидокорона меҳнат қилиб, катта муваффақиятларга эришди. Пискунов ва бошқа кўпгина стахановчиларнинг илғор иш методлари машина паркининг қувватидан тўла фойдаланишга ёрдам бериши мумкин эди. Лекин бошқармадагилар илғор иш методларини пропаганда қилиш блан шуғулланмайдилар. Шунинг учун илғорлар тажрибаси бошқа станцияларга ёйилмаётир.

Машина-экскаватор станцияларининг ишини яхшилашда механизатор кадрлар тайёрлаш муҳим ўрин тутади. Шу йилнинг биринчи кварталида кадрлар етишмаганлиги орқасида механизмлар 15 минг соат бекор турди. Кўп жойда машиналар фақат бир сменада ишлади.

Шунинг учун ҳам кадрлар тайёрлаш ишига кўпроқ э'тибор бериш зарур. Лекин бошқарма бу масала блан яхши шуғулланмаётир. Шу йилнинг бошида Бекобод шаҳрида экскаваторчилар тайёрловчи республика мактаби очишга қарор қилинган эди. Хоразм, Бухоро, Андижон ва бошқа областьлардан мактабга 76 ўқувчи келди. Аммо мактабда ўқувчилар учун яхши шароит яратиб берилмади. Назарий фанлардан дарс берадиган малакали ўқитувчилар йўқ. Ўқитувчиларнинг кўпчилиги ўриндошлик йўли блан ишлайди. Шунинг учун ҳам кўп вақт дарслар бўлмай қолади. Мактабда устахона учун асбоб-ускуна ҳам йўқ. Ўқувчилар турадиган ётоқхона яхши жиҳозланмаган. Кўрпа-тўшак ва бошқа шу каби буюмлар етишмайди.

Кадрлар бўлимининг бошлиғи ўртоқ Рецептер май ойининг бошларидаёқ Сув хўжалиги министри ўртоқ Шамсиддиновга хат ёзиб, мактабни пул блан та'минлашни, устахона қуриш, зарур асбоб-ускуналар ажратиш, малакали ўқитувчилар тайинлашни сўраган эди.

Аммо ўртоқ Шамсиддинов бу хатда кўрсатилган масалалар юзасидан мактабга амалий ёрдам бериш ўрнига, хатни ўз ёрдамчиси орқали бошқармага қайтариш блан кифояланди, мактабнинг ишини яхшилаш юзасидан биронта ҳам чора кўрмади.

Бошқарманинг ишига етарли э'тибор берилмаганлиги назоратсизликни кучайтирди, давлат молини талон-торож қилиш ҳоллари юз бермоқда. Масалан, бошқарма учун 1948 йилдаёқ Каганович кўчасида бино қурилабошланган эди. Бу бино учун давлатнинг кўп пули, бинокорлик материаллари сарфланди. Лекин иш охиригача етказилмади, қурилиш ишлари тўхтатиб қўйилди. Бирнеча марта текшириш натижасида собиқ бошқарма раҳбари Насоновский (ҳозир бошқарувчи ўринбосари), собиқ қурилиш бошлиқларидан Кученков, Бартенев ва бошқаларнинг ўз шахсий манфаатларани давлат манфаатларидан устун кўрганликлари аниқланди. Насоновский, ишлабчиқариш бўлимининг собиқ бошлиғи Аун, бош бухгалтер Покровский ва бошқалар бино қурилиши учун ажратилган материаллардан ўзларига уй солиб олганлар.

Нима учун Насоновский ва шериклари шунча вақтдан буён жавобгарликка тортилмадилар? Шу йил февраль ойида бўлиб ўтган партия йиғилишларидан бирида коммунистлар Насоновскийни партиядан ўчиришни талаб қилган эдилар. Лекин партия йиғилишида қатнашган Москва район партия комитетининг секретари ўртоқ Васиқов Насоновскийнинг ножўя ҳаракатларини э'тироф қилса ҳам, лекин уни ҳимоя қилиб чиқди.

Бошқарма аппаратида тўрачилик авж олган. Бошқарма раҳбарлари амалий иш ўрнига, жойларга сон-саноқсиз хат ва телеграммалар ёзиш блан банд. Шу йилнинг ўзидагина 150 дан ортиқ буйруқ чиқарилган. Бу буйруқ ва қарорларнинг ижроси текшириб турилмайди.

Бошқарма партия ташкилотининг (секретари ўртоқ Болдирев) роли сезилмайди. Партия ташкилоти аппаратда давлат интизомининг бузилаётганлигини ўз вақтида очиб ташлай олмади. 1950 йилда фақат тўрт марта партия йиғилиши бўлди. Ходимлар ўртасида суҳбат, доклад ва лекциялар ўтказилиб турилмайди. Коллективнинг умумий йиғилишлари аҳ'ён-аҳ'ёндагина чақирилади.

Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министрлиги системасида муҳим ўрин тутган бу бошқарманинг иши тубдан яхшиланиши керак.

Р. АБДУЛЛАЕВ

Экономика ўқувидаги тажрибаларимиз

Ўртоқ Сталин 1931 йилда хўжалик ходимлари кенгашида сўзлаган нутқида қуйидагиларни айтган эди:

«Завод, фабрика, шахта техникасини, экономикасини, молия ишларини билиб олмасангиз, истаганингизча резолюциялар ёзиб, хоҳлаганингизча қасам ичсангиз ҳам фойда чиқмайди, якка-бошчилик бўлмайди» («Ленинизм масалалари», 11-нчи том, Ўздавнашр, 411 бет).

Меҳнат унумини тобора ошириш, маҳсулотнинг сифатини яхшилаш, таннархини камайтириш зарурати мактабларда ва ўқув юртларидагина эмас, балки бевосита ишлабчиқаришнинг ўзида ҳам ўқишни ташкил қилишни талаб этади.

Ақлий меҳнат блан жисмоний меҳнат ўртасидаги фарқ кун сайин йўқолабормоқда. Ўзининг билимини ошириш устида ишламаган киши эса умумий тараққиётимиздан орқада қолади.

Завод ва фабрикалар маҳсулот ишлаб чиқариш блангина чегараланмасдан, балки ишчилар ва инженер-техник ходимларнинг малакасини оширадиган ҳақиқий мактаб ҳам бўлишлари керак. Химия саноатида ўқишни ташкил қилиш айниқса катта аҳамиятга эгадир.

Комбинатимизда химия процесслари ва технология аппаратуралари асосан автоматлаштирилган. Бу эса мураккаб процессларни идора қилувчи ходимларнинг мас'улиятини ҳам анча оширади. Шу сабабли малакани ошириш, корхонада ўқишни ташкил қилиш масалалари ғоят катта аҳамиятга эгадир.

Корхоналарда ўқишни ташкил қилиш хўжалик раҳбарлари, партия ва касаба союз ташкилотлари зиммасига тушади. Бу муҳим ишга алоҳида э'тибор бериш зарур.

1948 йилнинг бошида завод марказий лабораториясининг бир гуруҳ инженерлари: Меренков, Закржевская, Виташкин ўртоқлар ва бошқалар сиртқи аспирантурага кириб ўқишга қарор бердилар.

Комбинат инженерларининг бу ташаббусини қўллаб-қувватлади ва аспирантурага кириш учун имтиҳон топшириш зарур бўлган фанлардан машғулотлар уюштирди. Бу ўртоқлар консультация олиш учун ҳар ҳафтада Тошкентга, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг химия институтига бориб турдилар.

Аспирантлар группасида машғулотлар 9 ой мунтазам суратда давом этди ва шу йил январь ойида 18 инженер кандидатлик имтиҳонларини топшириб, яхши ва а'ло баҳо олишга муваффақ бўлдилар.

Шунингдек, электриклар учун ҳам электротехникадан машғулотлар ўтказилди. Ҳозир бу группа ҳам имтиҳонлар топширмоқда.

9 ой мобайнида ўтказилган машғулотлар цех раҳбарларининг назарий билим савиясини анча оширди. Инженерлар ускуналарнинг ишига, аппаратлардаги процессларга танқидий назардан қарайдиган бўлиб қолдилар. Ўқиш натижасида ишдаги камчиликларни йўқотишга қаратилган ўнларча рационализаторлик таклифи ишлабчиқаришга татбиқ этилди.

Асосий фан бўйича машғулотлар таомланишига қарамай, биз Фанлар академияси химия институтининг таклифига мувофиқ, комбинатнинг инженер-техник ходимлари учун мунтазам суратда лекциялар ўтказиб турамиз. Бу тадбир инженерларимизнинг ишдаги маданий савиясини оширишга, ишлабчиқаришни янада юксалтиришга ёрдам беради, албатта.

Ҳозир биз аспирантлар группаси учун фалсафа фанидан машғулотлар уюштирдик. Машғулотларни Ўрта Осиё политехника институти кафедрасининг мудири доцент И. М. Преснухин ўтказади. Фалсафа фанидан ўтказиладиган машғулотларга қизиқувчилар кўпайди. Партия ташкилотларининг секретарьлари, комбинат раҳбарлари, шаҳар партия комитетининг секретарьлари ҳар ҳафта машғулотларга давом этмоқдалар.

Ҳозир комбинатда 27 инженердан иборат аспирантлар группаси диссертация ёқлашга тайёрланмоқда. Бу группа асосан раҳбар ходимлардан иборат бош инженер, унинг ўринбосарлари, цех бошлиқлари, технораклар ва бошқа ходимлар ўқимоқда.

Ма'лумки, биз ўқишни ташкил этишда фақат фан кандидатлари тайёрлаш блангина чегараланиб қололмаймиз.

Мамлакатимизда зўр юксалиш юз бераётган бир даврда ҳарбир раҳбар ходимдан ишга тўғри раҳбарлик қилиб ва планни бажарибгина қолмай, балки хўжалик жиҳатдан катта аҳамиятга эга бўлган жиддий ютуқларга эришиш учун техника билимларини чуқур эгаллаш ҳам талаб қилинади.

Корхонанинг рентабель ишлаши, ички хўжалик ҳисоботи, оборот маблағларининг айланишини тезлаштириш, маҳсулотнинг таннархини тинмай камайтирабориш зарурати бизнинг олдимизга раҳбар ходимлар учун экономика масалалари бўйича ўқишни ташкил қилишдек муҳим вазифани қўяди.

Инженер ва техникларни раҳбарлик вазифаларига кўтарар эканмиз, биз улардан хўжаликнинг рентабель ишлашини, ишлабчиқаришни пухта ўрганиш ва планлаштиришни, хўжалик ҳисобини жорий этишни талаб қиламиз. Ма'лумки, экономика ўқуви цех раҳбарларига хўжаликни тўғри ташкил қилишда катта ёрдам бериши мумкин.

Комбинатда экономика ўқувини ташкил қилишда бизга Тошкентдаги молия-экономика институти катта ёрдам кўрсатмоқда. Бу группада ҳам цех бошлиқлари ва уларнинг ўринбосарлари, бош бухгалтерия ходимлари, молия бўлими, меҳнат бўлими ва бошқа бўлимларнинг ходимлари, ҳаммаси бўлиб 40 киши ўқийди.

Машғулотлар уч циклга: корхонанинг хўжалик фаолиятини анализ қилиш, планлаштириш ва хўжалик ҳисоби циклларига бўлиб ўтказилмоқда.

Корхонада ўқишни уюштиришнинг энг қийин томони бу ўқишни бошлаб юборишдир. Биринчи лекцияни қизиқарли қилиб ўтказиш, ҳарбир ходимнинг келгуси иши учун ўқиш зарурлигини тушунтирабилиш катта аҳамиятга эгадир.

Икки институт блан мустаҳкам алоқада олиб борган иш тажрибаларимиз шуни кўрсатдики, ўқиш цикли тамом бўлганидан кейин ҳам, пойтахт институтларининг ёрдами блан комбинатимизда фан, техника ва маданиятнинг ҳамма соҳаларида ишчи ва инженер-техник ходимларнинг малакасини оширишни давом эттириш мумкин бўлажак.

Биз комбинатнинг олий ма'лумотли инженер-техник ходимлари учун ўқишдан ташқари мастерлар мактаби ҳам ташкил қилдик. Комбинатимизда амалий тажрибаси катта, аммо етарли ма'лумотга эга бўлмаган инженер-техник ходимлар ҳам кўп. Аттестация натижалари шуни кўрсатдики, бу ходимлар ишнинг амалий томонини жуда яхши билсалар ҳам, уларнинг назарий билим савиялари паст. Биз бу группа учун икки ярим йиллик мастерлар мактаби ташкил қилдик. Мактабда ўқувчиларнинг состави билим жиҳатидан хилма-хил бўлиб, бунда тўрт классдан тортиб ўрта ма'лумотли кишиларгача бўлган инженер-техник ходимлар бор эди. Аммо бирнеча группа тузиш учун имконият бўлмади. Мастерлар мактаби ташкил этилганидан буён ўтган бир ярим йил вақт ичида ўқувчиларнинг билим даражалари деярлик бараварлашиб қолди. Мастер Садков ва электрик Белинзон ўртоқлар мактабда ўқишни бошлаганларида бутун сонлар блан тўрт амални зўрға билар эдилар. Улар мактабда математикани ўрганиб, ҳозир назарий механика ва электротехника билимини эгалламоқдалар.

Мастерлар мактабида ўқувчилар СССР халқлари тарихи ва «ВКП(б) тарихи қисқа курси»ни ҳам ўрганмоқдалар. Машғулотлар ҳафтада уч марта ўтказилади. Мактаб қулай бино, чизма ишлари учун, электротехника ва металл технологиясини ўрганиш учун зарур бўлган асбоблар блан та'мин этилган.

Комбинатдаги инженер-техник ходимлардан бир қисми ишлаб турган ҳолда химия техникумида ўқийдилар. 1949—50 ўқув йилида улардан 28 киши техникумни тамомлади.

Ишимизнинг ҳарбир соҳасида ўқишни ташкил қилиш ижобий натижалар берди. Комбинатимизда ўқувчилар сони тобора ошмоқда. Биз ўқувчилар учун нормал иш шароити яратиб, имтиҳонлар топшириш вақтида уларга отпускалар берамиз, диплом олдидан тажриба ўтказиш учун раҳбарлар ажратамиз. Бу тадбирлар ўқишнинг сифатли ўтишига ёрдам беради.

Эндиликда олдимизда турган вазифа — ўқиш сифатини тинмай яхшилаш, тобора кўпроқ кишиларни ўқишга жалб этишдан иборатдир.

Ҳали бу соҳадаги ишларимизда анчагина камчиликлар бор. Стахановчилик мактабларида иш кўнгилдагича уюштирилмаган. Илғорлар тажрибасини оммалаштириш ҳали яхши йўлга қўйилмаган. Мана бу камчиликлар кадрларни тарбиялаш ишимизга халақит бериб келмоқда. Келгусида кадрларни ўқитиш ва тарбиялаш ишининг ана шу шаклларидан ҳам фойдаланишга кўпроқ э'тибор беришимиз зарур.

Л. КОСТАНДОВ.

Сталин номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Чирчиқ электрохимия комбинатининг директори.

Илғорлар минбари

ПАХТАДАН МЎЛ ҲОСИЛ ЕТИШТИРИШДА ИЛҒОРЛАР ТАЖРИБАСИДАН ЎРГАНИНГИЗ!

☆ ☆ ☆

Ғўзани парвариш қилишда июль-август ойлари ҳал қилучи аҳамиятга эга. Бу ойларда ғўзани қондириб суғориш, ўғитлаш, культивация ва чопиқ қилиш блан ҳосилга-ҳосил қўшилади. Пахтадан йил сайин мўл ҳосил етиштириб келаётган илғор колхозларда ғўзани ҳосилга кирган ҳозирги пайтида юқори сифатли парвариш қилишга алоҳида аҳамият берилмоқда. Биз қуйида республикамиздаги илғор колхоз раисларининг шу кунларда ғўзани қандай парвариш қилаётганлари ҳақидаги суҳбатларини ва амалий таклифларини босамиз.

☆ ☆ ★

Ҳосилга-ҳосил қўшишда икки муҳим вазифа

Тешабой МИРЗАЕВ

Андижон районидаги Дзержинский номли колхознинг раиси

Ғўза парваришидаги ҳарбир тадбирнинг ўз вақти бор. Ба'зан: ғўзани озиқлантиришни ўн кун ҳам кечиктириш мумкин эмас, деган сўзни эшитасиз. Мен ўз тажрибам асосида ҳатто 10 соат ҳам кечиктириш мумкин эмас дейман. Биз агротехника тадбирларини амалга оширишда кечикишга йўл қўймаймиз. Ҳар куни, одатда кундуз соат 3 да, кун айни исиган вақтда, бригада ва звено бошлиқлари ғўза оралаб юриб, уларнинг қандай парваришга муҳтож эканликларини аниқлайдилар.

Яқин 35—40 кун колхозимизда айниқса қизғин пайт бўлади. Биз эгат олишни, культивация қилиш, чопиқни ҳар тарафлама кучайтирамиз, чеканкани яқин кунларда тамомлаймиз.

Мен икки масалага тўхталмоқчиман.

Биринчи масала июль ва август ойларида ғўзаларни суғоришдир. Ғўзани тўғри ва ўз вақтида суғориш—ҳосил тўплаш ва ҳосилни тўла сақлаб қолиш учун энг муҳим тадбир дейиш мумкин.

Ғўза бир минут ҳам сувдан қолдирилмаслиги керак, акс ҳолда шона, гул ва кўсаклар тўкилабошлайди. Лекин сувни керагидан ортиқ бериб, ерни захлатиш ҳам ярамайди. Бундай қилганда, ғўза ғовлаб кетади, етилиши кечикади.

Тажриба шуни кўрсатдики, июль ва август ойларида ғўзаларни суғоришни кундузи, айниқса иссиқ пайтда бошлаш ярамайди. Шу сабабли биз суғоришни кечқурун, соат 6 дан кейин бошлаймиз. Суғориш муддати йилнинг хусусиятига қараб 40—50 соат давом этади. Сув секин, жилдиратиб оқизилади.

Ҳозирги вақтда сувни ахлат солинган чуқурлар орқали оқизамиз. Яна шундай усул ҳам кенг қўлланилмоқда: ғўзаларни суғориш учун белгиланган сувни бедапоя, айниқса ўрилган бедапоя орқали тез оқизамиз. Сувчилар бундай сувнинг бир литрини ҳам исроф қилмасликка ҳаракат қиладилар. Бунинг икки ҳосияти бор: бедапоя устидан ўтган сувда органик моддалар кўпаяди, бундан ташқари бедапоя сув ичади.

Август ойида сув танқис бўлиши мумкин. Шунинг учун сувни тежаб, унумли фойдаланиш керак. Биз сувдан икки, уч марта қайта-қайта фойдаланиш усулини тавсия қилишимиз мумкин. Карта этагида сув ариққа йиғилади, қувур бўйлаб уватлар орқали қўшни картага ўтказилади.

Ҳар гектар ерга 800—1100 кубометр чамасида сув берамиз. Лекин бунда икки нарсани назарга оламиз. Агар қаторлар туташиб кетган бўлса, сувни камайтирамиз, чунки бунда сув камроқ буғланади; агар кунлар унчалик иссиқ бўлмаса, сув нормасини камайтирамиз, акс ҳолда ғўза ғовлаб кетади.

350 гектар еримизда ер таги сувлари яқин жойлашган. Бу ерларни эҳтиётлик блан суғорамиз, кейин сифатли қилиб парвариш қиламиз, шу блан ернинг захланишига йўл қўймаймиз.

Сув даставвал керак ерларга берилиши лозим. Кўп ерларнинг тупроғи бир хил эмас, сатх ҳам хилма-хил. Даланинг бир қисми нам, бошқа бир қисми қуриб қолган. Масалан, Ҳаким Ҳасанов бригадасида, Аҳмаджон Мирзалиев, Саидмамат Шерқўзиев звеноларида шундай аҳволни кўрамиз. Бу ерларни ёппасига суғориш мумкинми? Йўқ, бундай ерларни текшириб суғориш керак.

Шу блан бирга, суғоручининг меҳнатига тўғри ҳақ тўлаш керак. Бир гектар ерни суғорганлиги учун унга икки меҳнат куни ёзилади. Шу сабабли у мумкин қадар кўпроқ суғоришга интилади. Энди шуни э'тиборга олинг: ўртоқ Шерқўзиев звеносидаги 8 гектар ерни танлаб суғорганда ҳақиқий суғорилган ер бир ярим—икки гектар бўлади. Шу блан бирга танлаб суғориладиган ерларга ариқ очиш, сувга муҳтож қаторларнинг сонини билиш, сувни ҳисоблаб чиқиш керак бўлади. Хуллас — иш кўп. Биз умумий йиғилиш қарорига мувофиқ, алоҳида-алоҳида ерларни суғоручига умум карта ҳисобидан меҳнат ҳақи тўлаймиз. Бу адолатли бўлиши блан бирга, ҳосил учун ҳам фойдалидир.

Бу усул сувчиларнинг манфаатдорлигини оширади. Улар ўзлари далаларни текшириб, қаерда, қанча қаторни суғориш кераклигини аниқлайдилар, сув талаб қилмаган ерни суғоришга йўл қўймайдилар.

Мен ҳар 10 кунда бир марта ҳосилот совет раиси блан бирга суғориш сифатини текшириб чиқаман, сўнгра буни кенгашда муҳокама қилиб, колхоз радиоси орқали эшитдирамиз.

Энди қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш масаласига тўхталаман.

Бу масалада бизда хотиржамлик ҳукм суради. Кўп кишилар қишлоқ хўжалик зараркунандалари ўсишдан қолган ғўзалар учунгина хавфли деб ҳисоблайдилар. Ҳолбуки қишлоқ хўжалик зараркунандалари гуркираб ўсиб турган ғўзаларга ҳам кўп зиён етказадилар.

Яқинда Андижон район партия комитетида бюро мажлиси бўлди. Мажлисда кўпгина колхоз раислари бизда ғўза хашаротлари йўқ дейиш мумкин деб чиқдилар. Эртаси куни текшириб кўрганда аҳвол ма'лум бўлди. Анча катта майдонда ғўза бити, ўргумчак кана ва кўсак қурти борлиги аниқланди. Агар ҳамма ғўза хашаротлари яқин кунларда йўқотилмаса, юқори ҳосил тўғрисидаги гаплар беҳуда бўлиши мумкин.

Кўсак қуртига қарши курашишга барча колхозчилар сафарбар қилинди. Чопиқда ишлаётган 580 кишининг ҳар бири ёнига кўсак қуртига қарши ишлатиладиган дори қуйилган шиша осиб юради, шу модда блан ғўзаларни дорилайди, кўсак қуртларини териб олади. Бундан ташқари, ўқучилардан иборат отрядлар тузилди. 70—80 бола кўсак қуртини йўқотишда колхозга ёрдам беришга киришди.

Колхозимизда 700 гектар пахта майдони бор. Биз ҳар гектар ердан ўрта ҳисоб блан 45 центнердан ҳосил етиштиришга ва'да бердик. Июль—август ойларида ғўзаларни яхши парвариш қилиб бу мажбуриятни бажарамиз.

Ҳосилни ошириш соҳасидаги тадбирларимиз

Холмат ТОЖИБОЕВ

Фарғона область, Фарғона районидаги «Ёш Ленинчи» колхозининг раиси

Илгари биз ғўзани июль ойи ўрталаригача чопиқ, культивация қилиб, текис ҳосилга киритгандан кейин «энди ҳосил ўз-ўзидан етилаберади» деган фикр блан уни парвариш қилмай ташлаб қўяр эдик. Агротехника фани ва илғор пахта усталарининг тажрибаси ҳосил тўплаш даврида, я'ни 15 июльдан 15 августгача бўлган даврда ғўза парваришини давом эттириш пахта ҳосилини оширишда ҳал қилучи аҳамиятга эга эканлигини кўрсатди.

Чунки ғўза авж олиб ўсадиган ва ҳосил тўплайдиган бу даврда шона ва гулларни кўпроқ сақлаб қолиш, кўсакларнинг тез етилиши ва салмоқли бўлиши учун ҳамма шароит яратиб берилиши керак. Бунинг учун ғўзанинг таги ва эгат оралари ҳаммавақт юмшоқ ва нам ҳолда сақланиши, етарли озиқлантирилиши ва бегона ўтлардан тоза бўлиши шарт. Агар ғўза ёшлигидан яхши парвариш қилиниб, текис ўстирилган ва ҳосилга киритилган бўлсаю, ҳозирги даврда қатор ораларни ишлаш тўхтатиб қўйилса, у, шона ва гулларини ва ҳатто кўсакларини ҳам тўкиб юбориб, ҳосилнинг бир қисмини қўлдан бой бериб қўйиш мумкин.

Аксинча ўсишда орқада қолган ғўзаларни шу кеча-кундузда чуқур чопиқ ва культивация қилиб, яхши озиқлантириш ва қондириб суғориш блан ҳар гектарига 7—8 центнер ҳосил қўшиш мумкин. Биз буни ўз колхозимизнинг тажрибасида яққол кўриб келмоқдамиз.

Колхозимизнинг а'золари бу йил 275 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганлар. Ҳозир ғўзаларимиз тўрт чопиқ, беш культивациядан чиқарилди, икки марта озиқлантирилди ва тўрт марта суғорилди. Ҳамма ердаги ғўзамиз текис ҳосилга кирди. Ҳарбир туп ғўзада ўрта ҳисобда 4—5 тадан кўсак, жуда кўп шона ва гуллар бор. Демак, мўл ҳосил учун асос яратилди. Лекин биз, энди ҳосил ўз-ўзидан етилаберади, деб ғўзани парвариш қилмасдан ўз ҳолига ташлаб қўйишимиз мумкинми? Йўқ, сра мумкин эмас! Агар биз шундай қилсак, эрта кўкламдан бери меҳнат қилиб ўстирган ғўзамизни кам ҳосил қилиб қўйишимиз мумкин.

Шунинг учун биз шона ва гулларни яна кўпайтириш, уларни кўпроқ сақлаб қолиш мақсадида шу бир ой ичида ғўзаларимизни яна икки-уч марта чопиқ, культивация қилиш ва бир марта озиқлантиришга қарор бердик. Бунинг учун бутун кучни дала ишларига сафарбар қилдик. Ҳамма колхозчиларимиз дала шийпонларида тунаб, унумли ишламоқдалар. Оммавий-сиёсий ишлар, колхозчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш, ясли, болалар боқчалари ва бошқа ишларнинг ҳаммаси далага кўчирилди.

Бизда паст ғўзалар жуда оз. Лекин шунга қарамай, ҳамма ердаги ғўзани кун сайин синчиклаб кўздан кечирмоқдамиз. Бригада, звеноларнинг айрим участкалардаги, қаторлардаги ўсишдан ва ҳосил олишдан кейинда қолган айрим ғўзаларини аниқлаб, уларни алоҳида парвариш қилиш ва қўшимча озиқлантириш тадбирларини кўраётирмиз. Биз то пахта ҳосили етилгунча, ғўзанинг тагини доим юмшатилган ва 70 сантиметргача чуқурликда нам ҳолда сақланишини та'минлаймиз.

Ҳозир ғўзаларимиз бўйига ўсиб ва атрофга шохлаб, чеканка қилишга етилди. Айрим участкаларда чеканкани бошлаб юбордик. Ҳосилни оширишнинг асосий шартларидан бўлган бу муҳим тадбирни ҳам ўз вақтида ўтказиб, биринчи августгача тугаллаймиз.

Шундай қилиб ҳосилга-ҳосил қўшишдаги ҳамма агротехника тадбирларини ўз вақтида юқори сифатли ўтказиш блан гектаридан 50 центнер ҳосил етиштириш юзасидан олган шарафли мажбуриятимизнинг сўзсиз бажарилишини та'минлаймиз.

Деҳқончиликнинг юксак маданияти учун

Наманган область, Чортоқ районидаги Сталин номли колхознинг раиси ўртоқ Бобомирза ҚОДИРОВнинг ҳикояси

Колхозчиларимиз шу йилнинг бошида мени Ўзбекистон пахтакорлари VI қурултойига вакил қилиб юбориб, колхозимиздаги пахта майдонининг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил етиштирамиз, деб айтдилар. Бизнинг мажбуриятимиз қурултой қатнашчилари номидан ўртоқ Сталинга юборилган мактубда ёзилган.

Биз имкониятларимизни ҳисоблаб, колхозчиларимизнинг ғайратига суяниб, бой тажрибамизга асосланган ҳолда шундай мажбурият олдик. Биз бутун совет халқига, доҳимиз ўртоқ Сталинга берилган ва'да қуруқ бир гап бўлмай, балки жуда мас'улиятли вазифа эканини яхши биламиз.

Айқирон қишлоғининг кексалари колхозимизнинг тузилиш тарихини яхши биладилар. 20 йил муқаддам бу ерда 76 хўжалик бор эди. У вақтда 75 гектар ерга чигит эккан эдик. Шубҳасиз дала ишлари паст савияда, мураккаб техника ишлатилмасдан олиб бориладиэди. Хўжалигимизда битта от, битта арава ва бирнеча ҳўкиз бор эди.

Хўжалигимиз аста-секин ўсиб борди. Одамларимиз кўпайди, экин майдонимиз кенгайди, 1931 йилда колхозимизга 400 хўжалик бирлашди. 5 трактор ишлади. 380 гектар ерга чигит экдик, ҳар гектар ердан 9 центнердан ҳосил олдик. Ҳосилимиз йилдан-йилга кўпайди. 1932 йилда ҳар гектар ердан 11 центнердан, 1933 йилда 13 центнердан пахта топширдик. 1936 йилда эса ҳар гектар ердан ўрта ҳисоб блан 26 центнердан ингичка толали пахта олдик.

Ҳалол меҳнат — юқори ҳосил етиштиришимизда ҳаётбахш манба' бўлди. Ҳосил кўпайди, колхозчиларнинг фаровонлиги ошди, даромад ҳам ортаборди. Колхозимиз Фарғона водисидаги энг бадавлат ва қудратли колхозлардан бирига айланди.

1939 ва 1940 йилларда колхозимиз Бутун Иттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашди. Виставка комитети колхозга 1-нчи даражали диплом, пул мукофоти ва енгил машина берди. Пахта усталаридан 15 киши Виставканинг олтин ва кумуш медальларини олдилар.

Уруш колхоз хўжалигига катта та'сир қилди. Алмашлаб экиш тартиби бузилди, ғўза парвариши агротехникасининг сифати ёмонлашди. Ҳосил камайиб кетди. 1945 йилда колхозда ҳар гектар ердан атиги 15,1 центнердан ҳосил олинди.

Колхозимиз тинч даврда тез қадамлар блан ривожланганлиги туфайли ҳосил тез кўпайиб, ишимиз яхшиланиб борди. Ўт-далали алмашлаб экишни тўла амалга оширдик. Бедадан ва ем бўладиган ўтлардан мўл ҳосил олинганлиги колхоз маҳсулдор чорвачилигини тез ривожлантириш имконини берди. Механизациядан тўла фойдаланилди, агротехника яхшиланди. Ерни академик Вильямс усулида шудгор қилиш кенг қўлланилди. Илгари экин экилгунча ер бирнеча марта ишланар эди, ҳозир ерни кузда бир марта, чимқирқарли плуг блан 25—27 сантиметр чуқурликда ҳайдамоқдамиз. Кўкламда ерни қайта ҳайдамасдан чигит экаётирмиз.

Агротехниканинг барча қоидаларига қат'ий риоя қилиш, чигитни эрта экиш, ерни ҳаммавақт юмшоқ ва нам ҳолда тутиш, минерал ўғитларни белгиланган муддатларда маҳаллий ўғитлар блан аралаштириб солиш, ғўза зараркунандалари ва касалликларига қарши кураш, чеканкани ўз вақтида ўтказиш, шунингдек бошқа агротехника тадбирларининг ўз муддатида сифатли амалга оширилиши натижасида колхозимизнинг урушдан илгариги шуҳратини тикладик. 1946 йилда ҳар гектар ердан 21 центнердан пахта олган бўлсак, 1947 йилда 24,4 центнердан, 1948 йилда 32,2 центнердан, 1949 йилда 38,6 центнердан пахта олдик. Ўтган йили пахта тайёрлаш плани 106,5 процент бажарилди.

Бу йил кўкламда 435 гектар ерга чигит экдик. 166 гектар бедазоримиз, 10 гектар боғимиз бор. Олаётган миллион-миллион сўм даромадимиз колхозчиларнинг моддий фаровонлигини ва маданий савиясини кескин яхшилаш имконятини берди. 1949 йилда 7 миллион 156 минг сўм даромад қилдик. Ҳарбир меҳнат кунига 14 сўм 85 тийин пул ва 2,65 килограммдан дон тақсимланди.

1950 йилнинг 1 январига келиб колхозимиз катта комплекс хўжалик бўлиб қолди. 4 та чорвачилик фермамизда 252 та от, 176 та қорамол, 900 та қўй, 367 та эчки, 8 та туя, 70 та эшак бор, колхознинг бўлинмас фонди 918 минг сўмга етди.

Колхозимиз яқинда яна мустаҳкамланди. Қўшни колхозни қўшиб олдик. Пахта майдонимиз 733 гектарга етди. Бизга қўшилган колхоз пахтадан кам ҳосил олиб келганига қарамай, мажбуриятимизни ўзгартирмадик. 733 гектар ернинг ҳар гектаридан 50 центнердан пахта берамиз.

25 та бригадамиз бор. Ҳарбир бригада 37—40 гектар пахта майдонига эга. Биз ҳозирги кунда ўғитни ўз вақтида солишга алоҳида э'тибор бермоқдамиз. Кўкламги ер ҳайдаш вақтида ҳар гектар ерга ярим тонна суперфосфат ва 15 тоннага етказиб маҳаллий ўғит солган эдик. Азот ўғитлари биринчи марта 25 майдан 10 июньгача ва иккинчи марта 25 июньдан 6 июльгача ерга 18 сантиметр чуқурликда солинди. Натижада ғўза илдизлари яхши озиқланиб, гуруллаб ўсмоқда.

Колхозимиздаги барча ишга яроқли кишиларнинг дала ишларига сафарбар этилишига эришдик. Ҳарбир бригадамизда коммунистлар бор. Улар партия назоратини амалга оширадилар ҳамда шахсан намуна кўрсатиб колхозчиларни ўз орқаларидан эргаштириб борадилар. Бундан ташқари, партия а'золарининг бригадаларга тўғри тақсимланганлиги колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни яхши йўлга қўйиш имконини берди. Шунингдек, ғўза парваришида ортдирилган бой тажрибадан ҳамда агротехника фанидан мумкин қадар тўлароқ фойдаланиш учун колхозимиздаги тажрибакорларни ҳам бригадаларга бириктиб қўйдик.

Колхоз правлениеси ҳамма ишда бригада бошлиқларига суянади. Ҳар кун кечқурун правлениега бригада бошлиқлари йиғиладилар, улар кун бўйи қилинган ишнинг якунларини муҳокама қиладилар ҳамда эртаги кун учун топшириқ оладилар. Бундай йиғилишлар йўл қўйилган камчиликларни дарҳол тугатиш имкониятини бераётир.

Колхозимиз а'золари ўз мажбуриятларини тўла бажариш учун куч-қувватларини аямай, фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Тошкент область, Ўртачирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхознинг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қорабой ота Султонов бошлиқ звеноси бу йил ҳар гектар ердан юз центнердан ҳосил бериш учун курашмоқда. Звенонинг яхши парвариш қилинган ғўзалари ҳозир бир текис гуллаб, шоналади, олди ғўзалар кўсаклади. **Суратда:** бригада бошлиғи **Юсуф Алимов** (чапда) ва **Қорабой ота Султонов** ўртоқлар ғўзаларни кўздан кечирмоқдалар.

Р. Қўчқор фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Ҳосилга-ҳосил қўшишнинг муҳим даври

Меликул БОБОЕВ

Қашқадар'ё область, Китоб районидаги «Бирлик» колхозининг раиси

Июль ва август ойлари — ҳосилга-ҳосил қўшишда энг муҳим ва ҳал қилучи давр ҳисобланади. Бу вақт ичида ғўзани агротехника қоидалари асосида яхши парвариш қилсак, чопиқ, культивацияни ўз вақтида, юқори сифатли ўтказсак ва ғўзаларни қондириб суғорсак, сўзсиз, ҳаркуни гулга гул, шонага шона, кўсакка кўсак қўшилади.

Бу давр пахтадан мўл ҳосил етиштиришда ана шундай катта аҳамиятга эга эканлигини э'тиборга олиб, бутун кучимизни далага сафарбар этдик. 15 июльгача ғўзаларимизни 4 чопиқ, 6 культивациядан чиқариб, 3 марта суғордик. Яхши парвариш қилинган ғўзаларда ҳозир 18 тагача ҳосил шохи, ҳарбир туп ғўзада ўрта ҳисоб блан 5 — 6 тадан кўсак бор.

15 июльдан 15 августгача бўлган давр ғўзанинг ўсишида ва ҳосил тугишида энг муҳим давр бўлганлиги учун қатор ораларида ишлашни яна ҳам кучайтирамиз. 15 августгача олди ғўзаларимизни яна бир марта ва паст ғўзаларни икки марта чуқур чопиб, камида 3 марта сифатли культивация қиламиз. Суғоришдан олдин қатор ораларига ўғит соламиз. Ер етилиши блан дарҳол чопамиз ва культивация қиламиз. Ҳозир ғўзалар чеканка қилинаётир. Бу ишга тажрибали пахта усталаридан 10 киши ажратилган. Булар ҳар бир ернинг ўз шароитига, ҳарбир ғўзанинг ўсишига қараб чеканка қилмоқдалар.

Ғўза парваришидаги ана шу даврда ҳосилга-ҳосил қўшиш учун ва меҳнат унумини янада ошириш мақсадида барча кучларни далага сафарбар этдик. Дала шийпонларида оммавий-сиёсий ишлар кучайтирилди. Дам олиш пайтларида колхозчиларга газета, журналлар ўқиб берилади, турли темаларда суҳбатлар ўтказилади. Бу тадбирлар колхозчиларни фидокорона ишлашга сафарбар этмоқда.

Колхозимиз а'золари республика пахтакорларининг VI қурултойи мурожаатини муҳокама қилиб, ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил бериш мажбуриятини олган эдилар. Биз фидокорона меҳнат қилиб, бу мажбуриятимизни шараф блан бажариш учун курашамиз.

Пахта ҳосили учун курашнинг энг мас'улиятли даври

Музроб ҚАМОЛОВ

Тошкент область, Қорасув районидаги Ворошилов номли колхознинг раиси

Биз Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг «Июль ойида ғўза парваришини кучайтириш ва ҳосил тўплаш соҳасидаги кечиктириб бўлмайдиган тадбирлар тўғрисида» чиқарган қарорини муҳокама қилганимизда июль ва август ойлари ичида колхозимиздаги ҳамма ғўзаларни бир текис ҳосилга киритишни асосий вазифа қилиб олган эдик. Бунинг учун ғўзани тўғри ўғитлаш ва қондириб суғориш, бу ишларни чопиқ ва культивация блан боғлаб олиб бориш талаб қилинар эди. Биз шу пайтгача ғўза қатор ораларини 4 марта кетман чопиғи, 6 культивация қилдик ҳамда 5 марта суғордик.

Биз ғўзани қондириб суғоришга жиддий э'тибор қилмоқдамиз. Шунда ҳам ба'зи участкалардаги ғўзалар яхши сув ичмагани, ба'зи жойларда бир эгатнинг ўртасида бироз баландроқ жой бўлиб, бу жойлардаги ғўзаларнинг таги етарли намланмагани аниқланди. Худди шундай ерларда — ғўзанинг шона гуллари тўкилади. Бундай участкалардаги ғўзаларни алоҳида парвариш қилиб қондириб суғордик.

Ғўзани ҳозирги даврда кечаси суғориш катта аҳамиятга эга. Ғўза кун иссиғида суғорилиб, ба'зи эгатларда сув халқоб бўлиб қолса, бу ердаги сув илиб қолиб, ғўзани касал қилиши ва бунинг натижасида шона ва гулларнинг тўкилиши ма'лум бўлди. Шунинг учун биз ҳозир ғўзани асосан кечаси суғормоқдамиз. Бу ишга 22 та тажрибали суғоручи ажратганмиз. Булар орасида Аҳмаджон Юсупов, Ҳакимжон Султонов ва Робиа Раҳматуллаева ўртоқлар сувни тежаб сарфлашда, оз сув блан кўп жойдаги ғўзани қондириб суғоришда катта тажрибага эгадирлар.

Биз ҳозир ғўзани «шарбат» суви блан суғормоқдамиз. Бунинг учун бизда етарли имконият бор. Ҳамма колхозларда ҳам ғўзани шарбат суви блан суғориш мумкин. Ғўзани июль ва август ойида суғорганда ғўза тагларининг чуқур намланишига алоҳида аҳамият бериш керак. Чунки, ҳозир ғўза яхши ривожланиб, илдизи чуқур кетган. Шунинг учун ҳам биз ғўзани ҳозир 60—70 сантиметр чуқурликка нам боргунча суғормоқдамиз. Нам бу миқдордаги чуқурликка бормаса ғўзанинг илдизлари сувдан баҳра ололмайди, илдизи қуриб қолиб, ғўза шона ва гулларини тўкиб юборади.

Ғўзани суғоргандан кейин ер етилиши блан тагини юмшатиш ҳосилни сақлаб қолишда муҳим роль ўйнайди. Кетма-кет суғоришга мутлақо йўл қўйилмаслиги лозим. Ғўза суғорилгандан кейин ер қотиб қолса, ғўзанинг томирлари узилади ва ҳосилга катта зиён етади.

Ҳозир 145 гектар ердаги ғўзамизнинг ярмиси 5 чопиқдан чиқарилди. Алоҳида илғор бригада ва звеноларнинг ғўзалари чеканка қилинди. Биз чеканкани колхоз бўйича 1 августгача тугаллаймиз. Ғофура Холматова, Маҳмуд Мўминов ўртоқлар бошлиқ 100 центнерчи звеноларнинг чеканка қилинган ва юқори сифатли парвариш қилинаётган ғўзаларида ҳозир ҳосил тиқилиб қолди.

Бизнинг вазифамиз июль ва август ойларида ғўзани яна ҳам яхши парвариш қилиб ҳар гектаридан 46 центнердан ҳосил етиштириш юзасидан олган мажбуриятимизни шараф блан бажаришдан иборатдир.

Чеканкани ўз вақтида ўтказиб ҳосилга-ҳосил қўшамиз

Урдуш МУҚИМОВ

Самарқанд область, Жиззах районидаги Будённий номли колхознинг раиси

Колхозчиларимизнинг фидокорона меҳнат қилишлари ва ғўзани агротехника қоидалари асосида юқори сифатли парвариш қилишимиз туфайли колхозимизда пахта ҳосили йилдан-йилга ошиб, давлат планини ҳар йили ортиғи блан бажармоқдамиз. 1941 йилда 310 гектар ернинг ҳар гектаридан 13 ўрнига 18 центнердан пахта ҳосили етиштирган бўлсак, 1949 йилда 320 гектар ернинг ҳар гектаридан 21 ўрнига 29 центнердан ҳосил олишга муваффақ бўлдик.

Республикамизнинг пахтакорлари жонажон Ватанимизга ҳар йилгидан кўра кўпроқ пахта етказиб бериш учун умумхалқ социалистик мусобақасини кучайтириб юборган 1950 йилда колхозчиларимиз VI қурултой қатнашчиларининг мурожаатига жавобан пахта майдонини 460 гектарга етказдилар ва ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олдилар.

Ана шу катта мажбуриятни тўла ва ошириб бажариш учун бутун куч ва имкониятларни сафарбар қилдик. Ҳозир ғўзаларимизни 4 чопиқдан, 5 культивациядан чиқардик, 3 марта суғордик, 2 марта озиқлантирдик. Шу кунларда деярлик ҳамма ердаги ғўзаларимиз текис гуллаб, олди ғўзаларда 5—6 тадан кўсак бор.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг «Июль ойида ғўза парваришини кучайтириш ва ҳосил тўплаш соҳасидаги кечиктириб бўлмайдиган тадбирлар тўғрисида» деб чиқарган қарорини ўқиб, ўрганиб чиққанимиздан кейин барча ғўза қатор ораларини яна камида 3 марта парвариш қилишни лозим топдик. Бошқа ғўзаларимизга қараганда бўйи, ҳосили бироз паст бўлган 15—20 гектар ердаги ғўзани алоҳида парвариш қилиб, буларни ҳам яхши ғўзаларга етказиб олиш тадбирларини кўрдик. Бунинг учун ана шу ерларга қўшимча озиқ бериш блан уни чуқур чопиқ ва культивация қилмоқдамиз.

Биз ҳамма ердаги ғўзани яна 30 кун ичида 3 марта юқори сифатли парвариш қилиш учун колхоздаги асосий куч ва идора аппаратидаги ходимларнинг бир қисмини, шунингдек бошқа ишлардаги кишилардан қўшимча равишда дала ишларига сафарбар қилдик. Колхозчиларнинг меҳнатини шундай уюштирдикки, бунинг натижасида ҳамма ғўзамиз ҳар 10 кунда бир марта парвариш қилинади. Бу мақсадга эришиш учун ҳарбир бригадада кундалик ва бешкунлик топшириқлар берилди.

Пахта ҳосилини оширишда ғўзани ўз вақтида ва юқори сифатли чеканка қилиш жуда катта аҳамиятга эгадир. Бу йил ғўзамиз яхши ўсиб, ҳосилга барвақт кирди. Шунинг учун ҳозир ҳамма бригада ва звеноларда ғўзани чеканка қилишни бошлаб юбордик. Биз ҳамма ердаги ғўзани 5 августгача чеканкадан чиқармоқчимиз. Ғўзанинг қандай ўсиб етганини э'тиборга олиб ба'зи ерлардагисини 20 июльгача, ба'зиларини 25 июльгача, энг охиргисини 5 августгача чеканка қиламиз. Ғўзада 12—14 ҳосил шохи пайдо бўлиши блан уни кўп ўстириб юбормай, ҳосилга киритишда чеканканинг аҳамияти жуда каттадир. Буни биз кўп йиллик тажрибада аниқ билдик.

Чеканкани сифатли ўтказиш учун ҳаркайси бригададан алоҳида кишилар ажратиб, уларга агрономлар чеканка қилишни яхши ўргатдилар.

Шу кеча-кундузда ғўзанинг яхши ўсиб, ривожланиши, шона ва гулларининг, кўсакларининг тўла сақланиб кўп ҳосил беришини та'минлашда ҳашаротга қарши кураш энг муҳим вазифалардан биридир. Йил бўйи ҳалол меҳнат қилиб ҳосилга киритилган ғўзада ҳашарот пайдо бўлиши блан унинг олдини олинмаса, айниқса кўсак қурти, ўргимчак кана йўқотилмаса тайёр ҳосилнинг бир қисми нобуд бўлади. Шунинг учун биз қаерда, қайси бригаданинг қайси эгатдаги ғўзасида ҳашарот пайдо бўлса уни аниқлаб, дарҳол ҳашаротни қириб ташламоқдамиз.

Мўл ҳосил етиштириш учун курашаётган пахтакорларимизга менинг маслаҳатим шуки, пахтадан юқори ҳосил олишда ихтиёримизда қолган бир ой ҳал қилучи ой ҳисобланади. Ана шу 30 кунда ғўзани чопиш ва культивация қилишни, шароитга қараб ўғитлаш ва суғоришни давом эттириш блан ғўзани ўз вақтида юқори сифатли чеканка қилиб, ҳашаротга қарши омонсиз курашайлик.

ҚУРИЯДАГИ ВОҚИАЛАР

ҚУРИЯ ХАЛҚ-ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ АРМИЯСИ БОШ ҚЎМОНДОНЛИГИНИНГ АХБОРОТИ

ПХЕНЬЯН, 15 июль. (ТАСС). Халқ армияси бош қўмондонлигининг 15 июльда чиқарган эрталабки ахборотида бундай дейилади: Халқ армиясининг қисмлари бутун фронт бўйлаб ҳужумни давом этдирмоқдалар.

Халқ армияси ҳарбий-денгиз флотининг қисмлари 5 минг тонна ҳажмли бир америка кемасини ўққа тутдилар. Бу кема Қуриянинг ғарбий соҳилида Пякендо (Хакурей) оролига яқин келмоқчи бўлган эди. Кемага бирнеча тўп ўқи тегди, душман кемаси тутун чиқариб, шу блан кўздан ғойиб бўлди.

ПХЕНЬЯН, 15 июль. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги 15 июль кечқурун қуйидаги хабарни э'лон қилди:

Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг қисмлари ҳамма фронтларда ҳужумни давом этдирдилар.

Халқ армиясининг Чхончжу (Сейсю) районида душман қўшинларини қувиб бораётган ва Кесань (Кайзан) блан Енпхун (Эмпо)ни озод қилган қисмлари 14 июльда ҳужумни давом этдирдилар.

14 июльда америка авиацияси Вонсан (Генсан) шаҳрига ва унинг атрофларига ҳужум қилди. Бомбардимон натижасида Вонсанда аҳоли ўртасида қурбонлар кўп. Халқ армиясининг авиацияси ва зенит артиллерия томонидан икки америка бомбардимончи аэроплани уриб туширилди.

ПХЕНЬЯН, 16 июль. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армияси Бош қўмондонлигининг бугун эрталаб чиқарган ахборотида бундай дейилади:

Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг қўшинлари фронтнинг ҳамма участкаларида ҳужумни давом этдирмоқдалар.

Шарқий соҳилда партизанлар ҳаракати муваффақиятли кучайиб бормоқда. Партизанлар Халқ армиясининг ҳужумига мадад бермоқдалар.

Об-ҳаво ноқулай бўлишига қарамай Халқ армиясининг авиацияси душманнинг катта кучларига қарши жанг қилиб, душманнинг авиациясига ва қуруқликдаги қўшинларига жиддий зарбалар бермоқда. 14 июль соат 17 да Халқ армиясининг аэропланлари Тэчжон (Тайден) шаҳри устида душманнинг тўрт моторли олти бомбардимончи аэропланига қарши жанг қилиб, икки бомбардимончи аэропланини уриб туширдилар.

ПХЕНЬЯН, 16 июль. (ТАСС). Пхеньян радио станцияси қуйидаги хабарни эшитдирди: Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг бош қўмондонлиги 16 июль кечқурун ахборот э'лон қилди. Ахборотда бундай дейилади:

Халқ армиясининг қўшинлари фронтнинг ҳамма участкаларида муваффақият блан илгари силжиб бормоқдалар.

15 июльда Халқ армиясининг қўшинлари Жанубий Чунчен вилоятидаги энг муҳим шаҳарлардан бири бўлган Кончжу (Косю) шаҳрини тамомила озод қилдилар. Кончжу шаҳрини озод қилган қўшинлар кўп ўлжа олдилар.

15 июльда Халқ армиясининг бошқа қисмлари Жанубий Чунчен вилоятининг ғарбий қисмида Хонсон шаҳрини озод қилдилар. Шимолий Кенсан вилоятининг шимолида Халқ армиясининг қисмлари Муньген (Бункей) шаҳрини озод қилдилар.

Халқ армияси қисмларининг ҳужуми давом этмоқда.

ҚУРИЯДА УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ

ЛОНДОН 15 июль. (ТАСС). Рейтер агентлигининг Токиодаги мухбири хабар беради: бугун Шимолий Қурия қўшинлари Тэчжон (Тайден) да америкалиларнинг мудофаа линиясига ялпи ҳужум бошладилар.

Тэчжондан 32 километр ғарби-шимолдаги Кончжу (Косю) секторида фронт айниқса кенг миқ'ёсда ёриб ўтилган бўлса керак. Аммо Чочхиуон (Циюциин)дан Тэчжон (Тайден)га борадиган йўл районида ҳам Шимолий Қурия қўшинлари зўр бериб ҳужум қилаётганлиги хабар қилинади.

НЬЮ-ИОРК, 15 июль. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлигининг Токиодаги мухбири хабар беради: фронтдан олинган ма'лумотларга кўра, Шимолий Қурия қўшинлари Кончжу (Косю) районида, Тэчжон (Тайден)дан 32 километр ғарби-шимолда Кимган (Кин-Ко) дар'ёсидан ўтганлар ва америка қўшинларини чекинишга мажбур этганлар. Хабарда айтилишича, шу блан Шимолий Қурия Қўшинлари фронтнинг муҳим участкасида икки жойда Кимган дар'ёсидан ўтганлар. Шимолий Қурия қўшинлари кечаси қаттиқ артиллерия ва милтиқ отишмасидан кейин бу дар'ёдан ўтганлар.

Ассошиэйтед Пресс агентлигининг Қурияда америка дала штаби ҳузурида бўлган мухбири хабар беради: Шимолий Қурия қўшинлари америка мудофаасининг ўртасидаги участкада Кимган дар'ёсидан ўтдилар. Америка пиёда аскарлари Кимган дар'ёсининг жанубий соҳилида жанг қилмоқдалар. Америка қўшинларининг орқа томонида партизанлар ҳаракат қилмоқда.

Юнайтед Пресс агентлигининг Токиодаги мухбири билдиради: фронтдан олинган хабарларда айтилишича, Шимолий Қурия қўшинлари америкалиларнинг асосий мудофаа линиясига ғарбий томондан зарба бериш мақсадида бирнеча марта атака қилганлар. Америка қўшинлари мудофаа линиясининг ғарбий қанотида чекинаётирлар. Хабарда айтилишича, Шимолий Қурия қўшинлари Тэчжон (Тайден)нинг шимолида америка қўшинларининг ғарбий қанотидаги позицияларини яна кенгайтирганлар.

ҚУРИЯ ХАЛҚ-ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ АРМИЯСИ БОШ ҚЎМОНДОНЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

ПХЕНЬЯН, 15 июль. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армияси Бош қўмондонлиги қуйидаги баёнотни э'лон қилди:

«Америка радиосининг 12 июльда ма'лум қилишига қараганда Макартур штабининг билдиришича, республикамизнинг Халқ армияси гўё америкали ҳарбий асирларни қириб ташлаган эмиш. Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги бу хабар тамомила нотўғри ва бошдан-оёқ уйдирма деб уни рад этади. Бу хабар Қурияга қарши тажовузкорлик уруши учун зўрлик блан юборилган америкали аскарларни чўчитишни кўзда тутади.

Бош қўмондонлик қуйидагиларни билдиради: Қурия халқ-демократик республикасининг Халқ армияси асир олинган солдатларга ҳарбий асирлар тўғрисидаги мавжуд халқаро қонунлар ва қоидаларга мувофиқ суратда адолатли муомала қилади».

ҚУРИЯДА АМЕРИКА АГРЕССОРЛАРИНИНГ ЁВУЗЛИКЛАРИНИ АНИҚЛАШ ВА ТЕКШИРИШ УЧУН КОМИССИЯ ТУЗИЛДИ

ПХЕНЬЯН, 15 июль. (ТАСС). Қуриядаги америка интервенцияси натижасида Қурия халқ-демократик республикасига етказилган зарарни, шунингдек америка империалистлари ва Ли Син Ман тўдаси томонидан қилинган мудҳиш ёвузликларни аниқлаш ва текшириш учун Қурия Бирлашган демократик ватан фронти (ЕДОФ) марказий комитетининг қарорига биноан, махсус комиссия тузилди.

Комиссия раиси қилиб Хо Хон, ўринбосарлар қилиб Ли Ен ва Пак Ден Ай тайинландилар. Комиссияда республикадаги партия ва жамоат ташкилотларининг вакиллари бор. Комиссия яқин кунларда ишга киришади.

И. В. Сталиннинг «Тилшуносликдаги марксизмга доир» номли асари Польшада нашр этилди

ВАРШАВА, 15 июль. (ТАСС). Польша матбуот агентлиги билдиради: «Ксенжка-водза» (китоб ва билим) нашриёти И. В. Сталиннинг «Тилшуносликдаги марксизмга доир» номли китобини 50 минг нусха нашр этди.

Чехословакияда 5-нчи Халқаро кинофестиваль

КАРЛОВИ ВАРИ, 15 июль. (ТАСС). Чехословакиядаги машҳур Карлови Вари курортида 5-нчи Халқаро кинофестиваль очилди.

Фестивальда Чехословакия, СССР, Польша, Булғория, Венгрия, Румония, Германия демократик республикаси, Хитой халқ республикаси, Қурия халқ-демократик республикаси, Франция, Англия, Америка Қўшма Штатлари, Финляндия, Бельгия, Мексика ва бошқалар бўлиб жам'и 24 мамлакатнинг кинематографияси ўз асарлари блан қатнашмоқда.

Фестивальга кўпгина отоқли кино арбоблари келдилар. Унда СССР кинематография министрининг ўринбосари Н. К. Семенов бошчилигида, кинорежиссерлардан М. Чиаурели, М. Калатозов, артистлардан М. Ладинина, Б. Андреев ва бошқалардан иборат совет кино сан'ати ходимларининг делегацияси қатнашмоқда.

Кинофестиваль программаси совет кино сан'атининг «Берлиннинг таслим бўлиши» номли машҳур асарини кўрсатиш блан бошланди. Бу фильм кўрсатилган вақтда томошабинлар қайта-қайта гулдурос қарсак чалдилар.

Фестиваль «Тинчлик учун, янги киши учун, порлоқ инсоният учун!» деган шиор остида ўтмоқда.

Италияда 10.125.000 киши Стокгольм Мурожаатига қўл қўйди

РИМ, 15 июль. (ТАСС). Тинчлик тарафдорларининг Италия комитети Италияда Стокгольм Мурожаатига имзо тўплаш тўғрисида ахборот э'лон қилди. 15 июльгача бутун Италияда 10.125.000 имзо, шу жумладан, Қурияда америка агрессияси бошлангандан кейин олти миллиондан кўпроқ имзо тўпланган.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ БЛАН ХИТОЙ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ЎРТАСИДА САВДО БИТИМИ

ПРАГА, 16 июль. (ТАСС). Чехословакия ҳукуматининг мажлисида Чехословакия республикаси блан Хитой халқ республикаси ўртасида 1950 йил учун яқинда Пекинда имзоланган савдо битими тасдиқланди.

Турк демократ шоири Назим Ҳикмат озод қилинди

СТАМБУЛ, 16 июль. (ТАСС). «Ватан» газетасининг хабарига қараганда, кеча афв умумий тўғрисидаги қонунга мувофиқ, машҳур турк демократ шоири Назим Ҳикмат турьма касалхонасидан озод қилинган. Ҳикматнинг адвокати «Ватан» газетаси мухбирига, шоир узоқ вақт даволаниши ва дам олиши керак, деган.

Польшада ўтказилган халқаро шахмат мусобақасининг якунлари

ВАРШАВА, 16 июль. (ТАСС). Шавко — Здрудаги халқаро шахмат мусобақасида кеча сўнгги, 19-нчи давра ўйналди.

Мусобақада гроссмейстер Керес (СССР) 14,5 ютуқ блан биринчи ўринни олди, мастер Тайманов (СССР), гроссмейстер Сабо (Венгрия) ва мастер Барча (Венгрия) 13,5 тадан ютуқ блан иккинчи, учинчи ва тўртинчи ўринни эгалладилар. Совет шахматчилари гроссмейстер Бондаревский ва мастер Геллер 12,5 тадан ютуқ блан бешинчи ва олтинчи ўринларни олдилар.

Америка Қўшма Штатлари компартияси Марказий Комитетининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош секретарига телеграммаси

НЬЮ-ИОРК, 13 июль. (ТАСС). 12 июльда конгрессда қурия халқига қарши атом бомбасидан фойдаланиш талаби ўртага қўйилиб, Ачесон Қўшма Штатлар «агрессия»га қарши ҳарбир куролдан фойдаланишга тайёрдир деб дўқ ургандан кейин, Америка Қўшма Штатлари коммунистлар партияси Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош секретари Трюгве Лига телеграмма юборди ва бу телеграммада Трюгве Лини Бирлашган Миллатлар Ташкилоти қурия халқига қарши атом бомбаси ишлатилишига рухсат бермайди, деб дарҳол ва'да беришга чақирди. Телеграммада бундай дейилади:

«Вашингтондан олинаётган хабарлар Сиздан, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти қурия халқига қарши атом қуроли ишлатилишига рухсат бергани йўқ, деб айтишингизни ва рухсат бермайди, деб дарҳол ва'да беришингизни талаб этади. Ҳозирги вақтда Сизнинг фавқулодда чоралар кўришингиз ниҳоятда зарурдир. Эртага ғанимат фурсат қўлдан бой берилиши эҳтимол. Қуйидаги хабарлар Қўшма Штатлар томонидан яқин фурсатда атом қуролидан фойдаланиш планлари тайёрланганлигига бизни ишонтиради:

Биринчидан, «Нью-Иорк пост» газетасининг бугунги сонида Роберт Аллен хабар беради: президент Трумэн конгресс а'золаридан бир гуруҳига, Қуриядаги ҳарбий аҳвол жиддийдир, деди ва генерал Макартур зимдан кутилмаган зарба тайёрлаётир деб уқдириб ўтди.

Иккинчидан, Мэн штатидан сайланган сенатор Брюстер, генерал Макартурга атом бомбасини ишлатиш учун тўла ҳуқуқ берилсин, деб талаб қилди. Вакиллар палатасининг Техас штатидан сайланган а'зоси Бентсен бугун атом блан қўрқитиб ультиматум беришга чақирди, вакиллар палатаси эса бу таклифни қарсак чалиб қарши олди.

Учинчидан, давлат секретари Ачесон ўз ҳузуридаги матбуот конференциясида гапириб халқаро мурожаатта, я'ни тинчликка чақирган ва атом қуролини биринчи бўлиб ишлатувчи ҳарбир ҳукуматни ҳарбий жиноятчи деб қоралайдиган, атом қуролини тақиқлашга ва халқаро назорат ўрнатиш тўғрисида битим тузишга чақирган мурожаатга ҳеч бир асоссиз ҳужум қилди. Атом қуролидан фойдаланиш ҳақида берилган саволга жавоб қайтариб, Ачесон қайси қуролни ишлатиш масаласи «аҳамиятга эга эмас», бу ерда «агрессия бошланганлиги» муҳим ўрин тутади, деди.

Тўртинчидан, Макартур штаби одамларни ана шундай кўплаб қириш учун сўнгги бирнеча кун ичида психологик замин тайёрлашга очиқдан-очиқ уринмоқда. Ҳарқандай ёвузликлар тўғрисида тарқатилаётган ёлғон хабарлар, қурия халқини «босмачилар» деб ва «сариқ кўзли ҳайвонлар» деб тасвирлаш йўлидаги уринишлар айни ана шуни мақсад қилиб қўяди.

Бешинчидан, америка империалист интервентлари Қурияда ҳозирдаёқ жиддий ҳарбий ва сиёсий мағлубиятга учрадилар. Шу сабабли улар нима қилишларини билмасдан, дўқ урмоқдалар, улар бундай дўқлари блан бутун инсониятни қўрқитмоқчи бўлган эдилар. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бундан уч ҳафта илгари ўзининг ма'навий ва ҳуқуқий ваколатларини америка давлат департаментига топшириб қўйиб, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг обрўсини туширди. Ҳозирги вақтда ер юзидаги барча сулҳпарвар халқлар, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Қурияда атом уруши олиб боришга рухсат бергани йўқ, деб айтишни талаб қилиш блангина қолмай, балки бундан ҳам муҳимроқ тадбирлар кўришни талаб этмоқдалар. Сулҳпарвар халқлар, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти юз берган ҳалокатни ма'қуллаш учун ана шундай ҳалокатнинг юз беришини қўл қовуштириб кутиб турмай, балки жиддий чоралар кўрилишини та'минласин, деб талаб этадилар. Ҳозирги жиддий соатда бутун инсониятнинг ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг тақдири ҳал этилмоқда. Сизнинг олий мансабингиз ва барча мамлакатлар олдидаги бурчингиз Сизга катта мас'улият юклайди. Қўшма Штатларнинг Қуриядаги интервенцияси Сизнинг индамай розилик беришингиз блан бошланганлиги сабабли, эндиликда Сизнинг дарҳол чора кўришингиз талаб этилади, акс ҳолда сизнинг индамай туришингиз Миллатлар Ташкилоти атом уруши олиб боришга рухсат берди, деган ма'нода тушунилиши мумкин. Биз ҳам мас'улиятни ҳис этамиз, бизга ва ҳамма сиёсий маслак ҳамда диний э'тиқоддаги барча америкалиларга ҳам мас'улият юклатилган. Чунки, мамлакатимиз халқи бирлашган тақдирдагина ва америка халқи номидан бутун инсониятни атом ҳалокатига олиб келмоқчи бўлган кишиларнинг қўлини тўхтатишга қат'ий бел боғлаган тақдирдагина уруш айбини ўз зиммасидан соқит қилаолади.

Шу сабабли, бош секретарь жаноблари, биз Сизни, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Қурияда атом қуроли ишлатишга рухсат берилишини мақсад қилиб қўйган ҳеч қандай найрангларга тортилишига йўл қўймайди, аксинча бундай ҳаракатларни инсониятга қарши жиноят деб қоралайди, деб баёнот беришга чақирамиз. Биз Сизни халқаро битим тузиш йўли блан атом қуролини тақиқлаш йўлидаги аввалги ишингизни яна бошлашга ва Қуриядаги Қўшма Штатлар интервенциясини тўхтатишда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг чора кўришида ташаббускор бўлишга чақирамиз.

Уильям Фостер, раис.
Гэс Холл, Америка Қўшма Штатлари компартияси Миллий комитетининг секретари».

АМЕРИКА ИМПЕРИАЛИСТЛАРИНИНГ ОДАМХЎРЛИК ПРОПАГАНДАСИ

Америка реакцияси қурия халқига қарши атом қуролидан фойдаланишни таклиф этмоқда

НЬЮ-ИОРК, 14 июль (ТАСС). Америка тескаричилари ҳозир турли ваҳшиёна таклифларини, шу жумладан одамхўрлик ҳақидаги таклифни илгари сурмоқдалар, я'ни қурия халқига қарши атом қуроли ишлатишни таклиф этмоқдалар. Ачесон 12 июльда матбуот конференциясида гапириб, Қўшма Штатлар атом қуролининг тақиқланишига қарши э'тироз билдирмоқда, деган эди. Шу муносабат блан қурия халқига қарши атом қуроли ишлатиш ҳақидаги таклифлар кучайиб кетди. Ачесоннинг баёнотидан Стокгольм Мурожаатини қувватлаш йўлида тўхтовсиз ўсиб бораётган оммавий ҳаракатга тўсқинлик қилишга зўр бериб интилиш аниқ кўриниб турибди.

Ачесоннинг ёрдамчилари кейинчалик Ачесоннинг баёнотини изоҳлаб, мухбирларга, Қўшма Штатлар ҳарбир қурол сингари атом бомбасини ишлатиш ҳуқуқини ҳам ўзида сақлайди, дедилар.

Вакиллар палатасининг Техас штатидан сайланган а'зоси Бентсен 12 июльда палатада гапириб, «Трумэн Шимолий Қурия шаҳарларига қарши атом ҳужуми бошлаш блан қўрқитиб Шимолий Қурия қўшинлари қўмондонига бир ҳафта ичида чекинишни таклиф этиши керак» деди.

Мэн штатидан сайланган республикачи сенатор Брюстер матбуот конференциясида гапириб, агар Макартур атом бомбаси ишлатишни зарур деб топса, Трумэн генерал Макартурга атом қуроли ишлатиш ҳуқуқини берсин, деб таклиф этди.

Ҳозирги вазиятда конгресс демократик ҳуқуқларни чеклашга қаратилган ҳарқандай таклифларни аввалгига қараганда ҳам зўр бериб қўллаб-қувватлашга тайёрдир. 12 июльда вакиллар палатаси 14 овозга қарши 327 овоз блан бир қонун лойиҳасини ма'қуллади. Бу қонун лойиҳаси 8 та ҳукумат муассасасига «ишончсиз» деб ҳисобланган ҳамма хизматчиларни ўз бошимчалик блан ишдан бўшатиш ҳуқуқини беради. Вакиллар палатаси ишдан бўшатилган кишиларнинг шикоят аризаси беришга ҳақли бўлишларини кўзда тутган қўшимчани рад этди.

«Атом ваҳимаси» ва тескаричилик руҳидаги қонунлар демократик жамоатчиликни ғазаблантирмоқда.

ТРЮГВЕ ЛИ АМЕРИКА АГРЕССОРЛАРИГА ЗЎР БЕРИБ ХИЗМАТ ҚИЛМОҚДА

НЬЮ-ИОРК, 15 июль. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари Трюгве Ли 14 июльда матбуот конференциясида гапириб, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг а'золари бўлган 52 мамлакатга мактуб блан мурожаат қилганлигини ва мурожаатга Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг а'золари бўлган мамлакатлардан Қуриядаги қуролли кучларнинг «бирлашган қўмондонлиги» деб аталган қўмондонликка ёрдам беришни сўраганлигини билдирди. Мактубда бундай дейилади: «Бирлашган қўмондонлик (Трюгве Ли Макартур қўл остидаги америка штабини шу ном блан атайди. — Редакция) қўшимча равишда тез ёрдам олишга муҳтождир, деб менга билдирдилар. Шу сабабдан сизнинг ҳукуматингиз шундай ёрдам кўрсатиш имкониятини, шу жумладан, қуролли кучлар ва хусусан қуруқликдаги кучларни бериш масаласини муҳокама қилса, мен миннатдор бўлар эдим».

Пойтахтимизда

Тошкентда Ҳаво Флоти кунининг байрам қилиниши. **Суратда:** шаҳар меҳнаткашлари М. Горький номидаги паркда очилган виставкани томоша қилмоқдалар.
И. Глауберзон фотоси.

☆

Витаминлар ҳақида илмий иш

Молотов номидаги Тошкент медицина институтининг илмий кенгашида институт ички касалликлар клиникасининг ассистенти М. Турсунхўжаева, «Ўрта Осиё шароитида узоқ давом этадиган ичкетар касалликларида ба'зи витаминларнинг даражаси» деган темада кандидатлик диссертациясини ёқлади.

Витаминлар овқат составига кирувчи алоҳида моддалар бўлиб, улар кишининг саломатлиги учун жуда муҳим аҳамиятга эга. Агар киши исте'мол қиладиган овқатларда витаминлар етишмаса, кишида турли касалликлар пайдо бўлади.

М. Турсунхўжаева юқоридаги касалларга турли витаминларни сун'ий йўл блан бериб, уларнинг а'зосида витамин моддаларини кўпайтириш усулини ишлаб чиқди. Сўзга чиққан расмий оппонентлар — Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг корреспондент а'зоси, медицина фанлари доктори, профессор А. Асқаров ва профессор Р. С. Гершенович М. Турсунхўжаеванинг ишига юксак баҳо бердилар.

М. Турсунхўжаеванинг бу илмий иши институт илмий кенгаши томонидан ма'қулланди ва Мунира Турсунхўжаевага медицина фанлари кандидати деган илмий унвон беришга қарор қилинди.

Пойтахт кино-театрларида

Шаҳар кинолаштириш бошқармаси мамлакатимизда Стокгольм Мурожаатига имзо тўплаш кампанияси бошлангандан буён сеанслар олдидан тинчлик учун курашга бағишланган лекциялар ўқишни ташкил этди.

Шаҳар кино-театрлари ҳозир экранда «Берлиннинг таслим бўлиши», «Сталинград жанги», «Рус масаласи», «Элбада учрашув», «Ёш гвардия», «Ўлимга ҳукм этилганлар фитнаси» каби кино-фильмларни кўрсатмоқда.

Шаҳарнинг «Искра», «Ёш гвардия», «Комсомол 30 йиллиги», «Ватан» ва бошқа кино-театрларида сеансдан илгари тамошабинларга халқаро аҳвол ва тинчлик учун курашга бағишланган темаларда лекциялар ўқилмоқда.

Яқинда Горький номидаги маданият ва истироҳат боғи, вокзал олдидаги майдон, Революция сквери ва шаҳарнинг серқатнов жойларида «Тинчлик учун курашда совет хотин-қизлари», «Демократия учун» ва «Коммунизмнинг ёш қурувчилари» деган темаларда ҳужжатли кино-фильм ва журналлар кўрсатилди. Буларни жуда кўп киши томоша қилди.

☆

Стахановчи бичиқчилар ва тикувчилар

Шаҳар Маҳаллий саноат трестининг тикув комбинати қошида очилган икки йиллик бичиқчилар ва тикувчилар тайёрлаш хотин-қизлар мактабини 140 киши битириб чиқди. Битирувчилар болаларнинг, эркак ва аёлларнинг ички ҳам устки кийимларини тикиш бўйича жуда кўп модалар устида мустақил ишладилар. Мактаб қошида ташкил қилинган кўргазмада эркак ва аёлларнинг ички кийимларини, энг кейинги мода бўйича тикилган аёллар кўйлаклари, сорочкалар, костюмларни кўриш мумкин. Булар мактабни битирувчиларнинг чевар қўллари блан тикилган.

Битирувчилар Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлигига қарашли хушбичим кийимлар ательеларига ишлаш учун юбориладилар.

СССР биринчилиги учун футбол мусобақаси

15 июльда Тошкент «Спартак» стадионида СССР биринчилиги учун Тошкент Офицерлар Уйи ва Олмаота «Динамо» командалари ўртасида навбатдаги футбол мусобақаси бўлди.

Ўйин меҳмонларнинг ҳужуми блан бошланди. Улар Тошкент дарвозаси олдида тез-тез пайдо бўлабердилар.

Ташаббус тошкентлилар қўлига ўтади. Улар майдоннинг чап томонидан ҳужум бошлайдилар. Марказий ҳужумчи Кравченко турли комбинациялар қилиб ўйнайди ва дарвоза яқинига келганда тўпни чап қанот ҳужумчиси Язвецкийга узатади. У чаққонлик блан ўйнаб, бу тўпни дарвозага киритади.

Динамочилар ҳужумга ташланадилар. Лекин натижа чиқмайди. Ўйиннинг биринчи бўлими 1:0 ҳисоби блан армия футболчилари фойдасига тугайди.

Ўйиннинг иккинчи қисмида меҳмонлар ғалаба қозониш учун кўп уриниб кўрдилар. Тошкентлилар эса, бунга қарши ҳужумга ўтдилар. Дарвоза қўриқчиси Найдич ўртани ёриб ўтиб, олдинга ташланади ва тўпни дарвоза томон узатади. Пайт пойлаб турган Кравченко боши блан уриб, тўпни дарвозага киритади. Бироздан кейин яна Кравченко дарвозага учинчи марта тўп киритади ва ўйин тамом бўлиши олдида Худуриди 15 метрча жойдан тўпни зарб блан тепиб, дарвозага киритади.

Шундай қилиб тошкентлилар бу ўйинда 4:0 ҳисоби блан ғалаба қозондилар.

Мас'ул муҳаррир:
Ҳ. ҒУЛОМОВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (Пушкин номли парк) — 18 июльда **Алпомиш.**

«РОДИНА» — кундуз ва кечқурун **Броненосец «Потемкин»** деган бадиий фильмнинг янги овозли нусхаси.

«ВАТАН» — **Броненосец «Потемкин».**

«НАВОИЙ» (қишки) — кундуз ва кечқурун **Миклухо-Маклай.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз **Броненосец «Потемкин»**, кечқурун **Камалак.**

«ХЕВА», «ПУШКИН» — рангдор фильм **Жуковский.**

«ИСКРА» (қишки) — 2-нчи залда **Денгизчи қизи**, бошқа залларда **Броненосец «Потемкин».**

«ИСКРА» (ёзги) — **Броненосец «Потемкин».**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз **Золушка**, кечқурун рангдор фильм **Берлиннинг таслим бўлиши** (2-нчи серия).

«СРЕДАЗХИММАШ» ЗАВОДИГА
Чирчиқ шаҳрида доим ишлаш учун:
бинокор инженер, технолог инженерлар, механика ва қуйиш ишининг мастерлари, 5—6 разрядли **расточниклар, токарьлар, карусельшиклар, қозончилар**
КЕРАК
Қабул қилинганлар ётоқ ва квартир блан та'минланади.
Чирчиқ шаҳрида заводнинг кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

«Главлегсбыт»нинг Тошкент область савдо базасига
доим ишлаш учун:
бош бухгалтер ўринбосари, старший бухгалтер, бухгалтер-картотетчиклар, юкчилар, товароведлар
КЕРАК
Тошкент шаҳар, Физкультурная кўчаси, 12-нчи уйда бош бухгалтерга мурожаат қилинсин (11-нчи трамвайнинг Текстилькомбинат ёнидаги остановкаси).

СССР Олий та'лим министрлигининг
ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ
1950/51 ўқув йилида 1-нчи курсга
СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
Институтда қуйидаги факультетлар бор:
1. **Агрономия факультети** ва ундаги мутахассисликлар: а) пахтачилик, б) далачилик, в) селекция ва уруғчилик, 2. **Ипакчилик факультети, 3. Узумчилик ва мева-сабзавотчилик факультети, 4. Ўсимликларни ҳимоя қилиш факультети, 5. Ўрмон-мелиорация факультети, 6. Агрономия-тупроқшунослик факультети.**
Институт олий малакали агрономлар тайёрлайди.
Ўқиш муддати **4 йилу 6 ой.** Дарслар рус ва ўзбек тилларида олиб борилади.
Институтга қабул қилинганларнинг ҳаммаси стипендия блан та'минланади. Институт ҳузурида ошхона, ётоқхона ва тажриба хўжалиги бор.
Институтга кирувчилар физика, химия, рус тили ва адабиётидан имтиҳон берадилар.
Институт ҳузурида кириш масалаларидан махсус консультация уюштирилган.
Институтнинг адреси: Тошкент шаҳар, Киров кўчаси, 32-нчи уй. Телефон — 38-360 ва 31-783.

Қурилиш кўча, Чархновза проезд, 14-нчи уйда турувчи **Мели Йўлдошевнинг** шу уйда турувчи Бусара Абдуллаевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Сталин район, 3-нчи участка халқ судида кўрилади.

Радиальная кўчаси, 5-нчи уйда турувчи **Миниаҳмад Ишмуратовнинг** шу уйда турувчи Завгар Ишмуратовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район, 3-нчи участка халқ судида кўрилади.

К. Е. Ворошилов номидаги
«ТАШСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИГА
металларни қиздирмасдан ва қиздириб ишлашга доир технолог, механик, конструктор, электрик ва сварка ишига доир **инженерлар** ва **техниклар, токарьлар, слесарьлар, фрезерчилар, шлифовшиклар, қолипчилар, электросваршиклар, газосваршиклар, электромонтёрлар, темирчилар, қозончилар, дурадгорлар, шоферлар, юкчилар, ёрдамчи ишчилар, уборшицалар**
КЕРАК
Юқорида кўрсатилган касбларга
ШОГИРДЛАР ҲАМ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
Шогирдлар тегишли касбларни ўрганиш учун малакали ишчиларга бириктириладилар. Ўқиш муддати 2 ойдан 3 ойгача бўлиб, ойига 300 сўм миқдорида стипендия тўланади.
Тошкент шаҳар, Сельмашская кўчаси, 2-нчи уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

Меҳнаткашлар депутатлари Тошкент область Советининг Ижроия комитети
Меҳнаткашлар депутатлари область Советининг депутати
Сергей Константинович ЕМЦОВНИНГ
оғир ва давомли касалликдан кейин вафот этганини чуқур қайғу блан хабар қилади.

Тошкент шаҳар Советининг Ижроия комитети
Ўзбекистон К(б)П Тошкент область комитетининг секретари, Тошкент шаҳар Советининг депутати
Сергей Константинович ЕМЦОВНИНГ
шу йил 14 июльда вафот этганини чуқур қайғу блан хабар қилиб, марҳумнинг оиласига та'зия билдиради.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, Алексеев кўчаси, № 8. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 33468. Пропаганда бўлими — 31048. Маданият бўлими — 32036. Қишлоқ хўжалик бўлими — 34455. Саноат бўлими — 31226. Совет қурилиши бўлими—31638. Маҳаллий ахборот бўлими — 37604. Мухбирлар бўлими — 31638. Хатлар бўлими—32347. Э'лонлар бўлими — 37062. Секретариат — 34780 ва 33469. Коммутатор — 36334.

Р. 04652. «Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1111.